

KÜRESEL AKTÖRLERİN KISKACINDA

LÜBNAN

LEBANON IN GLOBAL
POWERS GRASP

UHiM ULUSLARARASI
HAK İHLALLERİ
İZLEME MERKEZİ
INTERNATIONAL CENTER FOR WATCHING VIOLATION OF RIGHTS
www.uhim.org

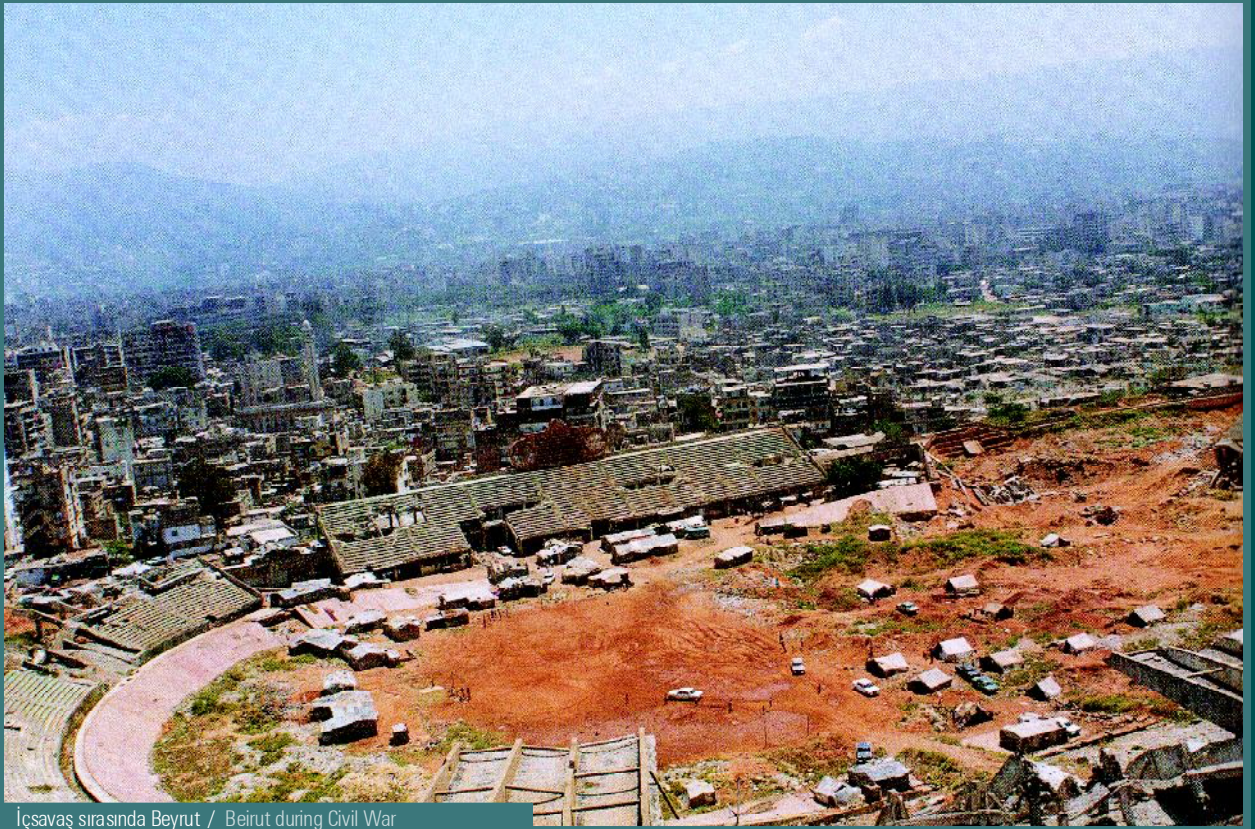

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	5
LÜBNAN HAKKINDA GENEL BİLGİLER	7
TARİHÎ ARKAPLAN	10
LÜBNAN SİYASETİNDEKİ ETNİK ve DİNÎ GRUPLAR	25
LÜBNAN SİYASETİNDEKİ ANA AKTÖRLER	30
SONUÇ	35

CONTENTS

INTRODUCTION	5
GENERAL INFORMATION	7
HISTORICAL BACKGROUND.....	10
ETHNIC AND RELIGIOUS GROUPS IN THE POLITICS OF LEBANON	25
MAJOR ACTORS ON THE POLITICS OF LEBANON	30
CONCLUSION	35

İçsavaş sırasında Beyrut / Beirut during Civil War

İçsavaş sonrasında Beyrut / Beirut after Civil War

sunuş

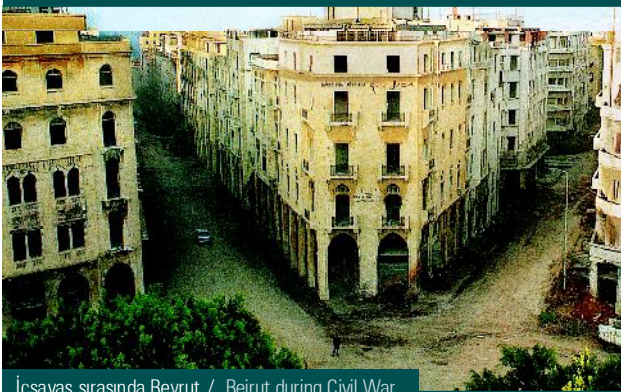
introduction

Farklı din, mezhep ve etnik kökene mensup toplulukları bünyesinde barındıran Lübnan, önce Fransız mandası, ardından uzun yıllar devam eden içsavaş sebebiyle oldukça sıkıntılı bir süreçten geçmiş, 90'lı yıllarda başlayan yeniden yapılanma süreci de bugün hâlâ tam olarak aydınlatılamayan bir suikastle zaafa uğratılmıştır. Bir taraftan Batılı devletlerin sömürgeci politikalarına maruz kalan Lübnan, diğer taraftan da İsrail'in Ortadoğu'da şiddeti körükleyen ve bölgeyi terörize eden uygulamalarından nasibini almaktadır.

Parçalı nüfus ve inanç yapısı sebebiyle ülkede istikrarı sağlamak son derece zor olurken, Filistin meselesinden İran Devrimi'ne, Körfez Savaşı'ndan Arap Baharı'na kadar bölgedeki gelişmeler de Lübnan'ı direkt olarak etkilemektedir. 3 yılına giren Suriye'de yaşanmakta olan süreçle muhatap olan Lübnan bir kez daha zorlu bir dönemece girmiştir.

Lebanon that harbors a variety of religious, ethnic and sectarian groups experienced hard times due to French mandate and then prolonged civil war. Reconstruction process starting in the 90s was interrupted by an assassination which cannot be enlightened so far yet. While on the one hand subjected to imperialist policies of western powers, Lebanon gets its share from terrorizing practices of Israel in the region that incites violence in the Middle East on the other hand.

Because of fragmented structure of population and belief system it is hard to sustain stability in the country. Besides that various regional happenings from Palestinian question to Iranian Revolution, Gulf War, Arab Spring affect Lebanon directly. Lebanon in the face of the process lasting in Syria that enters its third year has taken a new difficult turn once again.

İçsavaş sırasında Beyrut / Beirut during Civil War

İçsavaş sonrasında Beyrut / Beirut after Civil War

Bu durumun yansımalarını görmek, Lübnan'daki parçalı yapıyı oluşturan tarafların temsilcileriyle müzakerelerde bulunmak ve önümüzdeki dönemde ülkede yaşanması muhtemel sürece dair ipuçları yakalamak adına UHİM Genel Sekreteri Veysel Başar, Prof. Dr. Süleyman Kızıltoprak ve Dr. Lütfü Özşahin'den oluşan heyetimiz bölgeye bir ziyaret gerçekleştirmiştir. Heyetimizin 29 Aralık 2012-2 Ocak 2013 tarihleri arasında gerçekleştirdiği bu ziyarette, Müslüman ve Hristiyan din adamlarının yanısıra, ülkenin ve bölgenin en önemli örgütlerinden biri olan Hizbullah temsilcileriyle de temaslarda bulunulmuştur.

Heyetimizin gözlemleri ve görüşme notları ışığında hazırlanan raporumuzun, Lübnan'da yaşanan ve önümüzdeki süreçte yaşanması muhtemel olan sürece ışık tutmasını umuyoruz.

UHİM committee including Veysel Başar, secretary-general of UHİM and a group of academicians paid a visit to the region in order to observe reflections of this situation, negotiate with the representatives of parties in Lebanon composing of the fragmented structure and find some clues regarding prospective process in the country. During the visit by UHİM committee that was organized between 29 December 2012-2 January 2013, our committee held talks with representatives of Hezbollah, one of the most important organizations both in the region and the country as well as of Muslim and Christian men of religion.

We hope that the report prepared in the light of observations and meeting anecdotes of our committee to shed light on the past and prospective process in Lebanon.

Bir taraftan Batılı devletlerin sömürgeci politikalarına maruz kalan Lübnan, diğer taraftan da İsrail'in Ortadoğu'da şiddeti körükleyen ve bölgeyi terörize eden uygulamalarından nasibini almaktadır.

While on the one hand subjected to imperialist policies of western powers, Lebanon gets its share from terrorizing practices of Israel in the region that incites violence in the Middle East on the other hand.

Lübnan hakkında genel bilgiler general information

Lübnan kelimesi, Arapça'da süt anlamına gelen ve ülkenin beyaz dağlarını simgeleyen, "Leben" kelimesinden türemiştir. Nüfusun tamamı Arapça konuşur. Fakat dil birliği ulusal birliği sağlayamamış, özellikle inanç ve etnik farklılıklar ülkeyi parçalı hale getirmiştir.

Lübnan kara sınırları itibariyle iki devlete komşudur. Kuzey ve doğu sınırlarıyla bir hilâl şeklinde Suriye topraklarıyla kuşatılmıştır. Güneyde ise 60 kilometrelik bir sınırla İsrail'e komşudur. Lübnan batı yönünde Akdeniz'e açılır. Eni 40 ila 65 km arasında değişir, güney ve kuzeyden en uç noktalar arası 215 km'dir. Ülkenin Akdeniz'e açılan kıyı şeridi yaklaşık 200 km uzunluğundadır. Ülkede genellikle Lübnan dağlarının yamaçlarından doğarak derin vadiler vasıtasıyla Akdeniz'e ulaşan emsallerinden kısa fakat suyu bol akarsular bulunmaktadır. Bekaa Vadisi'ndeki Baalbek eşiginden doğarak güneye doğru akan ve Lübnan sınırları içerisinde denize dökülen Leytani Nehri ülkenin en önemli nehridir. Ayrıca kuzeye doğru akan ve Lübnan'dan sonra Suriye topraklarından geçip Türkiye sınırları içinde Akdeniz'e ulaşan Âsi Nehri bir diğer uzun ve önemli nehirdir.

Tek meclisli ve çokpartili bir rejimle yönetilen ülkenin resmî adı "el-Cumhûriyyetü'l-Lübnâniyye", yüzölçümü 10.400 km², nüfusu 4.4 milyon olarak tahmin edilmektedir (2008 IMF tahmini). Ülkede yaşayan Filistinli ve Suriyeli mülteciler tahminî nüfusa dâhil değildir. Lübnan'da 250 bin civarında

The word Lebanon derives from the word "leben" meaning milk and symbolizing white mountains of the country. Whole population speaks Arabic. However, unity of language could not provide a national unity, especially ethnic and religious diversity made the country fragmented.

By land Lebanon neighbors two countries. It was surrounded by Syria in the form of a crescent from north and east whereas in the south it neighbors Israel with border of 60 km. Lebanon has the Mediterranean in the west. At width it varies between 40-65 km; distance between the farthest points in south and north is 200 km. In the country there are streams generally springing out from skirts of Lebanese mountains and pouring into the Mediterranean, these are short in distance but rich in water. Leontes that rises in the Beqaa Valley to the south and empties into the Mediterranean Sea within the borders of Lebanon is the important river in the country. Orontes River is another long and important river streaming to the north and pouring into the Mediterranean Sea passing through lands of Syria and emptying to the sea within the borders of Turkey.

Al Jumhuriyya Al Lubnaniyya is the official name of the country that is governed by a multiparty system with a unicameral assembly. Land surface is 10.400 km² and population is estimated to be 4.4 million (2008 IMF est.). Palestinians and Syrian refugees living in Lebanon are not included in the estimated population.

Filistinli ve 400 bin civarında Suriyeli mülteci vardır. Başkent Beyrut'un nüfusu 1 milyon 100 bin iken, diğer önemli şehirleri Trablusşam 240 bin, Sayda 140 bin ve Sur 110 bin civarında nüfusa sahiptir.

Resmî dili Arapça olan Lübnan, dinî ve etnik bakımdan çok parçalı bir yapıya sahiptir. Genel hatları itibari ile Sünnî Müslümanlar kıyı kesiminde, Şiî Müslümanlar Bekaa Vadisi'nde ve güneyde, Katolik Marunîler büyük ölçüde Lübnan dağlarında, Dürzîler Lübnan dağlarının orta kesiminde, Ortodoks Rumlar kıyı şehirlerinde ve Katolik Ermeniler güneyde kırsal kesimlerde yaşarlar. Bunların oranı hakkında resmî istatistikler bilgi vermemekte, gayriresmî kaynakların verdiği bilgiler de birbirini tutmamaktadır. Yine de kaynakların verdiği değişik oranların bir değerlendirmesini yaptığımızda kabaca %60-%40 Müslüman/Hristiyan oranı kabul edilebilir gözükmektedir. Fakat mezhepler arasındaki dağılım hakkında bir çıkarımda bulunmak oldukça zordur.

Ülkede son nüfus sayımı 1932 yılında yapılmıştır. Ülkenin siyasî sistemi bu nüfus sayımı verileri dikkate alınarak hazırlanmıştır. Buna göre, %52-%48 Hristiyan/Müslüman oranı göz önünde bulundurularak meclis ve hükümette 6/5 Hristiyanlar lehine bir düzenleme öngörülmüştür. Ne var ki, ilerleyen yıllarda nüfus artış hızlarına bağlı nüfus oranı değişimleri ülkede nüfusu daha hızlı artan kesimin -başta Şiîler olmak üzere Müslümanlar- reform taleplerine, statükodan fayda sağlayıp onu korumaya çalışanların -özellikle Marunî Hristiyanlar- karşı tepkilerine sebep olmuştur. Bu faktör ülkede uzun yıllar süren içsavaşın da en temel sebeplerinden biridir. İçsavaş sonlandıran 1990 tarihli Taif Antlaşması bu durumu nisbeten Müslümanların lehine değiştirerek meclis

The number of Palestinian refugees are around 250.000 while Syrians are around 400.000. Population in the Beirut counts to 1.100.000. Other important cities include Tripoli (240.000), Saida (140.000) and Sour (110.000).

Lebanon having Arabic as its official language has a fragmented structure in terms of religious and ethnic characteristics. Generally speaking, Sunnite Muslims live in coastal region, Shiite Muslims in Bekaa Valley and the south, Catholic Maroonites in considerably in Lebanon mountains, the Druze in middle parts of Lebanon mountains, Orthodox Rums in cities along with coast and Catholic Armenians in the countryside of the south. There is not exact official statistics showing exact portion of these groups to the whole population; data from unofficial sources conflicts with each other most of the time. If we still take this information into account, we can roughly say that 60% of the population is Muslims whereas 40% is Christians. However it seems almost impossible to make comment about distribution of sectarian groups among the population.

Latest census in the country was in 1932. Political system of the country was organized according to the data obtained from the census. Accordingly, in line with 52%/42% Christian/Muslim ratio assembly and government was prescribed to be ordered with a ratio of 6/5, in favor of Christians. However change in the population rates in the future caused demands for reforms among the rapidly increased groups -first Shiites and Muslims overall- as well as counter-reactions of those who benefit from status quo and tries to preserve it -especially Maroonite Christians-. This is the parameter that had come to be one of the basic reasons underlying long lasting civil war. Taif Agreement that was signed in 1990 ending the civil war and changing

Beyrut son dönemde önemli bir yeniden yapılanma sürecinden geçerken, birçok yeni cami de kentin silüetine eklenmektedir.

Many mosques were to be added to the silhouette of the city while Beirut was in an important reconstructing period recently.

ve hükümetteki Müslüman/Hristiyan oranı arasında eşitlik öngörmüştür. Bununla birlikte Hristiyanların genel nüfus içindeki oranlarına göre siyasette daha fazla temsil edildiği durumu seçim bölgelerindeki öngörülen milletvekili sayılarına bakarak bile anlaşılabilir. Ancak yine de bu durumun son derece karmaşık ilişkiler içinde çalkalanan ülkenin en önemli sorunlarından biri olduğundan bahsetmek bugün için mümkün değildir. Nüfus sayımı yapılmamasının sebepleri arasında ise mevcut durumdan faydalananların iradesi ve yapılacak sayımın ülkedeki dengeleri menfî yönde etkileme ihtimali başı çekmektedir.

Yeraltı zenginlikleri bakımından fakir olan ülkede, sanayi faaliyetleri daha çok besin, dokuma, yapı malzemeleri imalatı ve petrol rafinerileri üzerinedir. Başlıca limanlarından petrol, zeytinyağı, işlenmiş yün ve özellikle işlenmiş mücevher ihraç edilir. Turizm gelirleri ise ülke ekonomisi için en önemli gelir alanıdır.

current situation in favor of Muslims relatively stipulated an equality between Christians and Muslims in the assembly and government. Nevertheless, it can easily be observed even from set numbers of members of parliament in electoral district that Christians are represented in the political arena more compared to their portion among the overall population. But it cannot be said that this situation is one of the most important problems the country faces today which is in a turmoil with complicated affairs indeed. Among the reasons why a census is not being carried out, the one taking the lead is manipulation of beneficiaries of current situation and thus the possibility that a new census would alter balances in a negative way in the country.

In the country poor in terms of underground treasures, industrial activities concentrated basically on food, textile, importation of construction materials and oil refineries. Items of export from its main ports are oil, olive oil, processed wool and especially processed jewelry. Tourism income is the most significant element in country economics.

İç savaş sırasında Beyrut / Beirut during Civil War

İç savaş sonrasında Beyrut / Beirut after Civil War

tarihî arkaplan

historical background

Lübnan'a tarihî açıdan baktığımızda, ülkenin tarihini dört ana başlık altında değerlendirebiliriz: Antik Çağ'da Lübnan coğrafyası tek tanrılı döneme geçişe yakından tanık olmuş ve uyum sağlamıştır. Orta Çağ'da İslam hâkimiyeti altında olan Lübnan, yeni bir kimlik kazanma süreci yaşamıştır. Yeni ve Yakın Çağ'da Lübnan 1516 ile 1918 yılları arasında Osmanlı hâkimiyeti altındadır. Çağdaş dönemde ise Lübnan; Fransız işgali, Fransız manda idaresi, bağımsızlık, içsavaş, 1990 Taif Antlaşması ve İsrail işgali gibi önemli başlıkları barındıran tarihî gelişmeler açısından çok sayıda konuyu ihtiva eder.

Bugün Lübnan diye adlandırılan coğrafi bölgede antik dönemlerde özellikle Tyre (Sur), Sidon (Sayda) ve Byblos (Cübeyl) kentleri çok işlek ticaret limanlarıydı. Bu kentler Doğu Akdeniz'in ünlü ticaret merkezleri olmak yanında, doğu ile batıyı bağlayan liman kentleri ve kültür merkezleri idiler. Miladî I. yüzyıldan itibaren hızlı bir şekilde Hristiyanlaşan ülke, 395'te Roma İmparatorluğu'nun ikiye ayrılmasından sonra, Bizans idaresine geçti. Lübnan, 7. yüzyılda Müslümanlar tarafından ele geçirilinceye kadar Bizans idaresinde kaldı ama kilise olarak İstanbul'la barışık değildi. İslamiyet'in yayılmaya başlamasıyla birlikte, ülke çok geçmeden Hristiyan ve Müslüman topluluklardan oluşan gerçek bir mozaik durumuna girdi. Haçlılar döneminde ise, 200 yıldan daha uzun bir süre burada bir Hristiyan Krallığı ve egemenliği hüküm sürdü. Mısır'da Türk Memlûkları'nın güçlenmesiyle birlikte, 8. yüzyılın sonunda, Lübnan üzerinde İslam otoritesi kendini göstermeye başladı.

Bir Ortadoğu ve Doğu Akdeniz ülkesi olan Lübnan, Osmanlı padişahı Yavuz Sultan Selim'in Memlûk hükümdarı Kansu Gavri'yi 24 Ağustos 1516 Mercidabık Savaşı'nda yenmesinden

Looking from a historical aspect, Lebanon history can be divided into four main headlines: Lebanese lands in ancient times witnessed closely transformation into monotheist era and accommodated itself. In the middle ages Lebanon under Islamic rule experienced a process of gaining a new identity. Between the years 1516-1918 throughout new and modern ages Lebanon was under the Ottoman rule.

Coming to recent decades, Lebanon includes many historically important subjects such as French occupation, French mandate, independence, civil war, 1990 Taif Agreement and Israeli occupation.

During ancient times cities in the lands called Lebanon today like Sour, Saida and Jubayl were busy commercial ports. These cities were coastal cities and cultural centers bridging the east and the west besides being prominent commercial centers of the eastern Mediterranean. From 1 BC on lands were Christianized rapidly and came under Byzantine rule following division of Roman Empire into two in 395 BC. Lebanon remained under Byzantine rule until Muslims' capture but its church was not reconciled with Istanbul. With prevailing of Islam over these lands they began to turn into a true mosaic soon composing of Christian and Muslim communities. During the crusades a Christian kingdom ruled over here for more than 200 years. With the rising of Turkish Mamluks as a power in Egypt, Islamic authority began to show itself over Lebanon.

Lebanon as a middle eastern and eastern Mediterranean country came under the Ottoman rule after Sultan Selim the Grim defeated Kansu Gavri, the Mamluk sultan, in the battle of Marj Dabiq in August 24, 1516. Between the years 1516 and 1918 region of Lebanon was under

sonra Osmanlı egemenliğine girmiştir. 1516-1918 yılları arasında Lübnan bölgesi Osmanlı egemenliği altındaydı. Bu uzun dönemde, Lübnan Osmanlı idaresi altında huzur ve barış içinde yaşadı. İdari bakımdan 1864'e kadar iki ana bölgeyle yönetildi: Kuzey bölgesi Trablusşam (Tripoli) vilayeti ve güney bölgesi Sayda (Sidon) vilayeti.

Bekaa, bu iki bölgeden bağımsız olarak, Şam Vilayeti'ne bağlıydı. Ayrıca, 1660'da güneyde Sayda vilayeti kurulana kadar, Lübnan'ın güney bölgesi de Şam Vilayeti'nin yönetimi altındaydı.

Lübnan'daki Parçalı Yapının Tarihsel Kökenleri

Lübnan'da Osmanlı Devrinde İç Karışıklıklar

Osmanlı Dönemi'nde Lübnan'da merkezî otoriteye karşı girişilen hareketlerin sayısı oldukça azdır. İlk olarak, 1585-1635 yılları arasında Dürzîler'in başına geçen Fahrettin Maani bir isyan hareketine önderlik etmiş; dış desteklerle Osmanlı'ya karşı ayaklanıp Lübnan'da bir birleşik federasyon kurmak istemişse de başarılı olamamış, sadece Osmanlı iktidarını bir süre meşgul etmiştir.

1788-1840 yılları arasında Lübnan dağlarına egemen olmaya çalışan Şihab Beşir-II de aynı şekilde çaba gösterdi. Ancak 1832-1840 yılları arasında 8 yıl, Mısır valisi Mehmet Ali Paşa'nın işgali bu yerel güç mücadelesine son verdi. Ardından gelen 20 yıllık dönemde Lübnan, İstanbul'a bağlanıp doğrudan Osmanlı Devleti tarafından yönetildi. İşte bu ara dönemlerde ülkede ilk mezhep çatışmaları başladı. İstanbul yönetimi, bölgeyi biri Dürzî, öteki Marunî olmak üzere iki kaymakamın yönetiminde iki kazaya ayırdı. "Çifte kaymakamlık" olarak adlandırılan bu sistem Lübnan'da 1860'lara kadar dikkate değer bir barış durumu sağladı. Ancak, Batılı ülkelerden özellikle de Fransa'dan destek gören ve Vatikan'a bağlılığı bulunan Marunî Katolik Kilisesi'nin bu sisteme karşı sergilediği muhalif duruş ülkedeki Marunîler'in tercihlerini de etkiledi. Bölgedeki Osmanlı otoritesine doğrudan olmasa da gizli ve üstü örtülü bir şekilde muhalif çalışmalar yürütüldü. Bu tür faaliyetlerin etkisiyle ve kısmen de çifte kaymakamlık sistemi sebebiyle karşı grubun idaresi altında kalan nüfusta da belli huzursuzluklar başgösterdi.

1861 Düzenlemeleri

Lübnan'da dağlarda ve vadilerde yaşayan topluluklar, dinsel cemaatler halinde görece özgürlük içinde varlıklarını sürdürmektedir. Bekaa vadisinde Marunî Hristiyanlar ve Dürzîler arasında geçmişten gelen ortak yaşam vardır. Ortak ihtiyaçlar

the Ottoman rule. Throughout this long period, in Engin Deniz Akarlı's words, Lebanon lived in peace under the Ottoman rule. Administratively it was governed as two main regions: Province of Tripoli, northern part, and Province of Saida, southern part.

Bekaa was under the Province of Damascus. Furthermore until establishment of Saida in the south in 1660 the southern part of Lebanon also was governed by Province of Damascus.

Historical Roots of Fragmented Social Fabric in Lebanon

Inner Turmoil in Lebanon during the Ottoman Era

There was a few movement against the central authority in Lebanon during the Ottoman Era. First of all, Fahr Al Din Maani who became leader of the Druze in 1585-1635 led a rebellion; allying with foreign powers he revolted to establish a federation in Lebanon but failed, occupying the Ottoman Empire for a while.

Shihab Beshir II also aimed at doing the same by attempting to seize Lebanon mountains during the years of 1788-1840. Nevertheless, occupation of Mehmed Ali Pasha put an end to the local struggles of power for 8 years between the years of 1832-1840. Throughout the following 20 years Lebanon was directly affiliated with Istanbul and governed by the Ottomans. During these interim periods, first conflicts among religious sects broke out. Istanbul government divided the region into two as Druze and Maroonite each under a different governor. This system called as "double governorship" established peace to a considerable extent in Lebanon until 1860s. However, opposing attitude of Maroonite Catholic Church that had affiliation with Vatican and received support from western countries, especially France, against the system made an impact on preferences of Maroonites living in the country. Dissident activities were carried out clandestinely against Ottoman authority over the region though not being directly and openly. Among the population administered by dissident group certain unrest appeared both due to the effect of that sort of activities and partly double governorship system.

1861 Regulations

In Lebanon, groups living in mountains and valleys continue to exist in the form of religious communities in a relatively

ortak çıkarları doğurduğundan sözkonusu kültürel ve etnik çeşitlilik uzun yıllar barış içinde korunmuştur. Öte yandan, huzur ve güven ortamının bozulduğu yıllar da olmuştur.

1830'lardan itibaren, Lübnan birtakım huzursuzluklara tanık oldu. Bunun sebepleri arasında artan nüfus karşısında toprak idaresinin köylülerin ihtiyacına cevap verememesi ve yerel iktidardan hoşnutsuzluk sayılabilir. Osmanlı'nın Lübnan'da doğrudan denetim sağlama girişimleri, Britanya ve Fransa'nın müdahaleleri nedeniyle başarılı olmadı. Sonuçta, yüzyıllardan beri korunan ortak yaşam kültürü bozuldu.

Fransa'nın, Lübnan ile ilişkisi büyük ölçüde, dinsel ve ekonomik faktörlere bağlıdır. Tarihsel kökenleri Haçlı Seferleri'ne dayansa da, Fransa ve Katolik Kilisesi'nin Lübnan'daki Hristiyanları desteklemesi 17. yüzyılda misyonerlik faaliyetleri çerçevesinde başladı. Bölgeye dışarıdan dinsel gerekçeli müdahale, aslında bir başka çatışmanın da habercisiydi. Kudüs ve Doğu Akdeniz'in bu dinsel çeşitlilikleri birarada yaşatan bölgesinde Fransa'nın Marunî Hristiyanları kayırma politikası zamanla kışkırtmaları doğurdu ve 1860'da bir çatışmaya yol açtı.

1860'da Lübnan'da içsavaş başladı ve bu Şam'da bir Hristiyan katliamını ateşledi. Dürzîler ve Marunîler arasında meydana gelen savaşta, 11 bin civarında Hristiyan hayatını kaybetti. Fransız kuvvetleri, Marunîleri korumak bahanesiyle Beyrut'a girdi. Lübnan'daki bu içsavaş, sanayileşme ve sömürge kapma sürecindeki Avrupa'nın bir ticarî krizi esnasında ortaya çıktı. Lübnan'da içsavaş bu bakımdan Osmanlı reformlarına ve Avrupalıların bu reformlarla bağlantılı olan çıkarlarına muhalefetin bir sonucu olarak da değerlendirilmektedir.

1860 İçsavaşı'ndan sonra Lübnan'daki sorun, Avrupalı güçlerin müdahalesi sayesinde çözüldü. Osmanlı Devleti, Fransa, İngiltere, Avusturya, Prusya ve Rusya arasında imzalanan ve

peaceful way. In the Valley of bekaa Maroonites and Druze people has coexisted throughout the history. The said cultural and ethnic diversity was preserved in peace for years since mutual needs requires mutual interests. On the other hand, there were certain moments at which peaceful and secure environment were interrupted.

As of 1830s Lebanon witnessed some troubles. Among its reasons can be counted that land management could not meet demands of villagers facing an increase in the population and discontent with local government. Ottomans' attempts to manage direct control over Lebanon failed because of interventions of Britain and France. Finally, culture of communal life preserved for centuries was destroyed.

France's relation with Lebanon mostly depends on religious and economic factors. Despite that it has historical roots with the Crusades support of France and Catholic Church to Christians in Lebanon started with missionary activities in the 17th century. A foreign intervention in the region with a religious pretext foreshadowed another conflict in fact. In Jerusalem and eastern Mediterranean, in a region that had religious groups coexist peacefully croyinist policies of France towards Maroonite Christians paved the way for provocations and a conflict burst out in 1860.

Civil war starting in 1860 in Lebanon incited a massacre of Christians in Damascus. During the war between the Druze and Maroonites around 11.000 Christians lost their lives. On the pretext of protecting Maroonites French forces entered in Beirut. This civil war in Lebanon burst out during a commercial crisis of Europe within the process of industrialization and colonization. From this aspect, the civil war in Lebanon is considered as an outcome of opposition to Ottoman reforms and European interests related with those reforms.

1830'lardan itibaren, Lübnan birtakım huzursuzluklara tanık oldu. Osmanlı'nın Lübnan'da doğrudan denetim sağlama girişimleri, Britanya ve Fransa'nın müdahaleleri nedeniyle başarılı olmadı. Sonuçta, yüzyıllardan beri korunan ortak yaşam alanındaki barış bozuldu.

As of 1830s Lebanon witnessed some troubles. Ottomans' attempts to manage direct control over Lebanon failed because of interventions of Britain and France. Finally, culture of communal life preserved for centuries was destroyed.

içeriği Lübnan'ı kapsayan “Beyoğlu Protokolü” 9 Haziran 1861’de imzalandı. Böylece Lübnan, imtiyazlı bir bağımsız sancak durumuna getirildi. Lübnan Sancağı'nın 1864'te küçük değişikliklere uğrayan bu statüsü Birinci Dünya Savaşı sonlarına kadar sürdü.

Bugün Lübnan adıyla anılan ülke toprakları 1861'den 1915'e kadar, Osmanlı tarafından atanan ve doğrudan İstanbul'a karşı sorumluluk taşıyan, Lübnanlı olmayan bir Osmanlı Hristiyan Mutasarrıf tarafından yönetilmiştir.

Birinci Dünya Savaşı sonunda Osmanlı Devleti çökerken, bütün Arap Yarımadası ve Suriye gibi Lübnan da sınırlar dışında kalmıştır. Bu dönemde Fransa ve İngiltere arasında yapılan antlaşmayla Suriye ve Lübnan Fransız mandasına verilmiştir. Fransa, 1 Eylül 1920'de kendi mandası altında “Büyük Lübnan Devleti”ni kurmuştur. Ancak gelişen dünya olayları Fransız manda idaresini güç durumda bırakmıştır. Hitler tehlikesi Fransa'nın güvenliğini tehdit ettiğinden kendi iç işlerine bakmaya başlamış ve sınırlı da olsa 1936 yılında Lübnan'a bazı ayrıcalıklar vermiştir. İkinci Dünya Savaşı'nın başlamasıyla da Lübnan'dan askerlerini çekerek ülkenin tam bağımsızlığının yolunu açmıştır.

Bugünkü Yapının Yakın Sorumlusu: Fransız Mandası

Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra Suriye ve Lübnan'da kesin bir otorite kurmaya çalışan Fransa, temel politikası gereğince, Lübnan ya da Suriye üzerinde tek bir Fransız mandası kurmaya çalışmıştır. Kendilerinden ziyade, İngiltere'nin etkisindeki Milletler Cemiyeti'nin manda teklifini kendi çıkarları yönünde olmazsa kabul etmeyeceğini ilan etmiştir.

Suriyeliler, 8 Mart 1920 tarihinde Şam şehrinde Batılı ülkelerin denetiminde bir Kongre düzenledi. “Genel Suriye Kongresi” adını taşıyan bu oluşumda, Lübnan, Filistin ve Ürdün'ü de kapsayan büyük bir Suriye'nin bağımsızlığı ilan edildi. Genel Suriye Kongresi'nden yaklaşık 6 ay sonra, 1 Eylül 1920'de Fransa'nın mandası altında "Büyük Lübnan Devleti" kuruldu. Böylece Lübnan, 1926'dan beri "Cumhuriyet", 1943'den beri ise "Bağımsız Devlet" konumunu sürdürmektedir.

23 Aralık 1920'de Fransa ve İngiltere San Remo'da ikinci bir konferans organize ettiler. Bu konferansta alınan kararlar daha sonra Milletler Cemiyeti tarafından kabul edildi. Böylece iki işgalci Batı ülkesi, Suriye ve Lübnan, Filistin ve Mezopotamya üzerindeki mandalarıyla ilgili kesin bir anlaşmaya vardılar. Kendi hâkimiyet

After 1860 Civil War the problem in Lebanon was solved by the intervention of European powers. “Beyoğlu Protocol” whose subject was Lebanon was signed between Ottoman State, France, Britain, Austria, Prussia and Russia in June 9, 1861; thereby Lebanon became a privileged independent district (sandjak). The status of Lebanon District with minor amendments in 1864 continued until the end of World War I.

Today lands called as Lebanon was governed by an outsider Ottoman Christian governor (mutasarrıf) from 1861 to 1915 that was appointed by the Ottoman State and responsible directly to Istanbul.

During the fall of the Ottoman State at the end of World War I whole the whole Arab Peninsula and Syria as well as Lebanon remained out of the boundaries. In this term Syria and Lebanon were passed over to the French mandate with the agreement signed between France and Britain. France established “Great State of Lebanon” in September 1, 1920 under its mandate. However happenings over the world put French administration of mandate in the lurch. Due to the fact that danger of Hitler threatened security within its own boundaries, France began to occupy with internal affairs and granted some privileges in 1936 though limited. France paved the way for full independence by retreating its troops from Lebanon with the rise of World War II.

The Youngest Actor Responsible for Situation Today: French Mandate

France that attempted to establish an absolute authority over Syria and Lebanon after Word War I aimed at establishing one single mandate over Lebanon and Syria accordingly with its main policy. Unless it would be compatible with country's interests, France declared not to accept mandate suggestion of League of Nations that was under the influence of Britain rather than theirs.

Syrians organized a congress in Damascus, March 8, 1920 under the control of western states. In this organization titled as “General Congress of Syria” independence of Syria including Lebanon, Palestine as well as Jordan was declared. Approximately 6 months later than General Congress of Syria “Great State of Lebanon” was established in September 1, 1920 under the French mandate. Lebanon has been a republic since 1926 and an independent state as of 1943.

France and Britain organized the second congress in

sınırlarını çizerken bölgedeki halkın siyasal birliğine, kültürel uyumuna ve ekonomik bütünlüğüne onarılmaz sorunlar çıkardılar. 1922 yılında Milletler Cemiyeti tarafından resmen taahhüt altına alınan manda şartlarına göre; Britanya, Irak ve Filistin'den; Fransa ise Suriye ve Lübnan'dan sorumlu olacaktı. Böylece Fransa'nın üzerinde durduğu “tek Fransız mandası” hedefi sağlandı.

İkinci Dünya Savaşı'nın ayak sesleri duyulduğunda Fransa, mandası altında bulunan ülkelerden askerî olarak da yararlanmak istemekteydi. Britanya'nın Irak ile yapmış olduğu askerî üs anlaşmalarının benzerlerini yapmaya koyuldu. Lübnan'da bir Fransız askerî üssü kurulması yolunda 1936 yılında Fransa tarafından ileri sürülen antlaşma maddesi ülkede huzursuzluk çıkardı. Müslüman gruplar bu maddeye tepki gösterirken Hristiyan siyasal seçkinler yakın durdu. Ancak dağılan Halk Cephesi hükümeti nedeniyle bu anlaşma onaylanmadı.

Fransa'nın kurduğu “Büyük Lübnan”, imtiyazlı Osmanlı bölgesinden daha çok sayıda Müslüman topluluğu barındırıyordu. Fransa'nın gayesi Lübnan'ı Hristiyanların çoğunlukta olabileceği en geniş sınırlara ulaştırmaktı. Bu yüzden, birçok Hristiyanın yaşadığı topraklar da Cebel-i Lübnan'a katılarak Büyük Lübnan'ı, yani günümüz Lübnan'ını oluşturdu. Müslümanların çoğu, daha büyük bir Arap ya da Suriye oluşumu içinde özümlemesi gerektiği inancıyla, bu Büyük Lübnan'a katılmışlardı. Hristiyanların çoğu için bu oluşum esas olarak bir Hristiyan Lübnan Devleti idi. Ancak 1930'ların sonuna doğru çeşitli Hristiyan ve Müslüman cemaatler arasında uyumu temel alan bir devlet fikri yeniden güç kazanmaya başladı.

1932 yılında, Lübnan'ın ilk resmî nüfus sayımı yapılmıştır. Ortaya çıkan sonuca göre nüfusun %52'si Hristiyan %48'i

San Remo, December 23, 1920. Decisions taken in this congress were acknowledged later on by the League of Nations; thereby two occupant western states came to a definitive agreement as regards their mandates over Syria, Lebanon, Palestine and Mesopotamia. While drawing their boundaries of rule they produced irrecoverable problems in terms of local political unity, cultural harmony and economic unity of the people of the region. According to terms and conditions of mandate that were taken under obligation officially in 1922 by the League of Nations; Britain shall be responsible from Iraq and Palestine whereas France is from Syria and Lebanon. In the consequence, France's goal “single French mandate” was accomplished.

During when the world was hearing the steps of World War II France also intended to use military force of its dependent states. It began to sign military base agreements similar to that Britain made Iraq. An article of the agreement (1936) regarding establishing a French military base in Lebanon set forth by France caused unrest in the country. Muslim groups reacted to the aforementioned article while Christian political elites remained close to. Due to dissolution of People's Front government the agreement was not confirmed.

“Great Lebanon” established by France was harboring more Muslim communities than privileged Ottoman region. The goal of the France was to expand Lebanon into the boundaries in which Christians could consist of the majority of the society. Therefore, lands over which many Christians resided were annexed to Jabal Lubnan and formed the Great Lebanon, i.e. today's Lebanon. Most of the Muslims joined the Great Lebanon in the belief that this would be internalized in a greater Arab or Syrian formation. Majority of the Christians conceived the formation essentially as a Christian Lebanon State. However,

Fransa'nın kurduğu “Büyük Lübnan”, imtiyazlı Osmanlı bölgesinden daha çok sayıda Müslüman topluluğu barındırıyordu. Fransa'nın gayesi Lübnan'ı Hristiyanların çoğunlukta olabileceği en geniş sınırlara ulaştırmaktı.

“Great Lebanon” established by France was harboring more Muslim communities than privileged Ottoman region. The goal of the France was to expand Lebanon towards the lands in which Christians could consist of the majority of the society.

Müslümandı. Buna göre Fransızlar, devlet idaresinde ağırlığı Hristiyan unsurlara bırakmak konusunda önemli bir veriyi sahip oldular.

Bağımsız Lübnan Cumhuriyeti

Lübnan, Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra bağımsızlık sürecine girerken kendilerini Arap olarak gören Müslümanlar ile kendilerini Avrupa medeniyetinin bir parçası olarak gören Hristiyan Arap ve Ermeniler arasında hassas bir dengede bulunmakta idi.

Zamanla daha çok göçler nedeniyle Hristiyan nüfus azalmış olsa bile Lübnan kurulduğundan beri parçalı bir nüfus ve kimlik yapısını sürdürmektedir. Öyle ki bugün Lübnan'ın nüfusu 4.4 milyon, Lübnan dışında -başta Amerika kıtası olmak üzere dünyanın birçok ülkesinde- yaşayan Lübnanlıların sayısı 15 milyon olarak tahmin edilmektedir.

Fransızlar, Lübnan'daki bu gelişmeler karşısında, 1941 yılında, Suriye ve Lübnan'a bağımsızlıklarını verdi. Ancak, hazırlamış olduğu "Bağımsızlık Deklarasyonu"nda Fransız mandası haklarını tekrar ettiği için, bu bağımsızlık, kâğıt üzerinde kalmıştı.

Ulusal Pakt (el-Misak el-Vatanî)

"Ulusal Pakt", Lübnan'ın günümüzdeki siyasî yapısının ve anayasasının meşrûiyet iddiasında önemli bir rol oynadı. Arapça şekliyle "el-Misak el-Vatanî", Lübnan'ın Misak-ı Millî'sidir.

Bu misak, 1943 yazında, Lübnan'ın ilk cumhurbaşkanı Marunî lider Bışara el-Huri ile ilk başbakan Sünnî lider Riyad el-Sulh arasında yapılan çeşitli görüşmelerden sonra sözlü olarak ifade edildi. Yazılı metin olmadan kabullenip yürürlüğe geçti. Ekim 1943 tarihinde, Cumhurbaşkanı Huri, Sulh'a hükümeti kurma görevi vermiştir. Bunun üzerine Sulh, resmî olarak, bir bakanlık açıklamasında "Ulusal Pakt"tan söz etti. Fransızlar, bu duruma karşı çıktı ve "Ulusal Pakt"ın iptali, yeniden manda şartlarının uygulanması için devreye girdi. Sonunda pes ederek kendi zamanlarının dolduğunu anlamaya başladılar. İkinci Dünya Savaşı'yla iyice yıpranan askerî kuvvetlerini bir başka maceraya sokmadan askerlerini 1946 yılının sonlarında Lübnan'dan çektiler.

Ulusal Pakt, "Bağımsız Lübnan"ın bir temel taşı gibi rol oynadı. Ancak, Lübnan ulusu yaratmak için bir talimat değildi.

an idea of state through which harmony between Muslim and Christian communities formed the basis rallied once again toward the end of 1930s.

In 1932, first official census of Lebanon was conducted. According to data obtained Christians formed 52% while Muslims did 48% of the population.

As a result of the statistics, the French had an important data regarding entitling stronger influence to Christian elements in state administration.

Independent Republic of Lebanon

While Lebanon was entering into a process of independence after World War I there was a sensitive balance between Muslims who identified themselves as Arabs and Christian Arabs and Armenians who considered themselves as part of European civilization.

Despite the fact that Christian population decreased in time mostly because of migrations fragmented structure of society and identity of Lebanon has continued since its establishment; so much so that population of Lebanon is 4,4 million today while number of the Lebanese living abroad –especially in America- is estimated to count to 15 million.

In the face of these developments in Lebanon the French granted independence to Syria and Lebanon in the year of 1941. However this decision of independence remained on paper because it was to repeat rights of French mandate in the Declaration of Independence that was prepared.

National Pact (Misak Watani)

"National Pact" played a significant role in claiming legitimacy of today's political structure and constitution of Lebanon. Misak Watani is misak-ı millî of Lebanon. This pact was put in words after negotiations held between Maroonite leader Bishara Al Hourî, first president of Lebanon, and Sunnite leader Riyadh Al Sulh, first prime minister in the summer of 1943. It was accepted and put in effect without any written decision. President Hourî assigned Sulh forming a cabinet in October 1943. Upon this Sulh mentioned "National Pact" in an official ministerial statement. Reacting to the situation the French intervened to abolish "National Pact" and mandate terms to be executed again. But finally they relented beginning to realize that their era ended. They retreated their military

Bu Pakt, gücü ulusal seçimin yetkisine dayamaktansa, çeşitli dinî topluluklara dayıyordu. Lübnan'a geçici bir çözüm olan misak uzun vadede ülkeyi sorunlar karşısında çaresiz bırakmıştı ve içsavaşa sürükledi. Ulusal pakta başta karşı çıkan Fransızlar, zamanla bu oluşumdan en fazla fayda sağlayan taraf oldular.

Ulusal Pakt, çeşitli Lübnan azınlıklarının, bağımsız ve egemen bir devlet yapısı altında birleşme isteklerinin ifade edildiği bir tür sözlü anlaşmadır. Hatta bu anlaşma bazen ülkenin sözlü anayasası gibidir. Bu pakt, ülkenin karakterinin, güç dağılımının temel prensipleri ve dış politika için rehberliğin bir tanımıdır. Ülke anayasası, hükümetin birçok kurumunu düzenlemesine rağmen, pakt, kâğıt üzerindeki demokrasiyi gerçek hayata aktarmaktadır. Paktın ilkelerinden birine göre; önemli kararlar tek bir azınlık tarafından alınamaz; kararda, bütün azınlık grupları arasında uzlaşma ve anlaşma sağlanması gerekmektedir. Zaten paktta yer alan formüllerin kendileri geniş yoruma müsait uzlaşma şeklindedir.

Heyetimizin yaptığı görüşmelerde ortaya çıkan bir kanaatte şu şekildedir: Fransızlar, Lübnan'a bağımsızlık verirken Hristiyan unsurlara hükümet ve devlet idaresinde önemli makamları tahsis ettiler. Örneğin cumhurbaşkanlığı ve genel kurmay başkanlığı yani ülkenin siyasî temsiliyeti ve silahlı kuvvetlerin idaresi Hristiyan kökenlilere bırakıldı. Bunun dışında daha az öneme sahip makamlar Lübnan'daki farklı dinsel cemaatlara ve etnik gruplara verildi. Bu konuda meclise ve hükümete temsil hakkı verilirken cemaatlerin ve etnik grupların tahmine dayalı nüfus oranları dikkate alındı. Ancak fiilî iktidar zamanla Müslümanlar karşısında nüfusu azalan Hristiyan cemaat ve etnik grupların elinde kalacak şekilde paylaştırıldı. Bugünkü bakanlar kurulunun ve Lübnan devletinin en üst düzeyde bürokrasi yapısı incelendiğinde bu dengesiz dağılımın izleri kolayca görülmektedir.

İçsavaş Yıllarında Lübnan

1975 yılından önce Lübnan'da, ülkeyi bir içsavaşa hazırlayan çok sayıda etken vardı. 1958 Savaşı'ndan sonra gerçekleşen Haziran 1967 Arap-İsrail Savaşı, Lübnan savaşa katılmasa da Lübnanlıların tüm yaşam alanlarında olumsuz yönde etkili olmuştu. En önemli etken ise, İsrail'e karşı savaşta Filistinli gerilla gruplarının operasyonlarında Lübnan'ı merkez olarak kullanmalarıydı. Ülkede Filistinlilerin varlığı giderek tepki yaratmaktaydı, çünkü onların amacının Müslüman Lübnanlıları, Hristiyan Lübnanlılara karşı kışkırtmak ve ülkedeki Müslüman nüfusunu arttırıp

forces that were exhausted with World War II from Lebanon at the end of 1946, without channeling them into a new adventure.

National Pact played a role as if it was an essential part of "Independent Lebanon". Nevertheless it was not to instruct the creation of a Lebanese nation.

The pact was based on various religious communities rather than authority of national elections. Misak as an interim remedy it left the country helpless in the face of problems in the long run and dragged it to a civil war. The French that opposed to the National Pact at the beginning seemed to be the party benefited most from this formation in time.

National Pact is a sort of verbal agreement in which confederation demands of various Lebanese minorities under an independent and sovereign governmental structure were expressed. The agreement is like even a verbal constitution of the country sometimes. The pact identifies the characters, basic principles of power distribution and guidance for foreign politics of the country. Although the constitution regulates many governmental institutions, it is the pact that realizes democracy on paper in real life. According to one principle of the pact important decisions cannot be taken by one minority alone; it is required to come to an compromise and agreement among all minorities. Formulas themselves in the pact are already in form of compromises which is open to making broad comments.

During meetings our committee came to a conclusion in such a way as well: the French assigned important offices in the government and state administration to Christian elements while giving independence to Lebanon. For example presidency and the office of commander in chief, in other words political representation of the country and administration of armed forces were left to Christian-origin personalities. Apart from this, less important offices were assigned to different religious communities and ethnic groups in Lebanon. In this respect, estimated rates of population of communities and ethnic groups were taken into account while granting right of representation to the assembly and government. However de facto power was divided in a way that it was left in the hands of Christian communities and ethnic groups whose population decreased in time compared to Muslims. This unbalanced distribution can easily be tracked when the cabinet and higher bureaucratic structure of Lebanese state today are examined.

Hristiyanları azınlıkta bırakmak olduğu iddia ediliyordu.

İsrail 28 Aralık 1968'de Beyrut Uluslararası Havaalanı'na saldırdı. Bu saldırı, 1968 meclis seçimleri ve hükümet sorununu geride bırakan büyük bir kriz olarak ortaya çıktı. Bu haksız saldırı, Lübnan'daki hükümet krizine 1973 Arap-İsrail Savaşı'na kadar, 5 senelik bir ara verdirmişti. Lübnan içindeki farklı ulusal politik güçlerin bir denge oluşturmaya çalışılmıştı. Ancak, Arap-İsrail çatışmasında güçlenen Arap kimliği Lübnanlı kimliğinin zayıflamasına yol açtı.

Ekim 1969'da ise, olaylara artık tepki vermek gerektiğini düşünen Lübnan ordusu gerilla kamplarını vurdu. Bu çatışma sırasında amacı yok olmaya yüz tutan otoritesini yeniden sağlamak olsa da, ülkedeki birçok kesimden gerillalar lehine, Lübnan ordusu aleyhine tepkiler verildi. 1969 ve 1970 yılları boyunca, Lübnan hükümetinin ülkedeki gerilla hareketlerini engelleme çalışmaları devam etti. Bu ortamda Güney Lübnan'dan, özellikle Şiiler, hem İsrail ve Lübnan arasındaki güvenlik hattı nedeniyle, hem de savaşın getirdiği ekonomik koşullar nedeniyle göç ettiler. Beyrut Şiiler için popüler bir göç bölgesi olurken, yoğun göç nedeniyle Güney Beyrut bir gecekondu mahallesine dönüştü.

12 Ocak 1970'de hükümet, İsrail'in saldırılarına karşı, Güney Lübnan'da yaşayan sivil halkın silahlandırılmasına karar verdi. Ancak problem daha da kızıştı; çünkü Filistinli gerillalar Güney Lübnan'dan İsrail'e saldırmaktaydılar ve İsrail de buna karşılık vermekteydi.

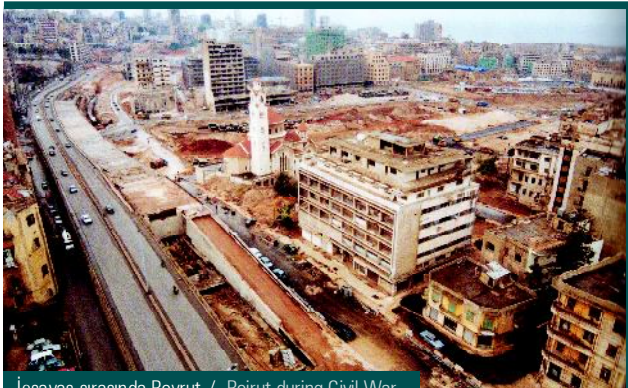
İsrail ile yaşanan gerginlik bir yana, etnik gruplar arasındaki ilişkiler de bu yıllarda çok bozuldu ve 1982 yılından itibaren tam bir kaos havası başgösterdi. Genel olarak Müslüman-Hristiyan çatışması gibi algılsa da, durum tam olarak böyle değildi. Müslümanlar arasında Şiî-Sünnî, Sünnî-Dürzî, Şiî-Dürzî ve özellikle Trablusşam'da Sünnî-Alevî unsurlar arasında

Lebanon during Civil War

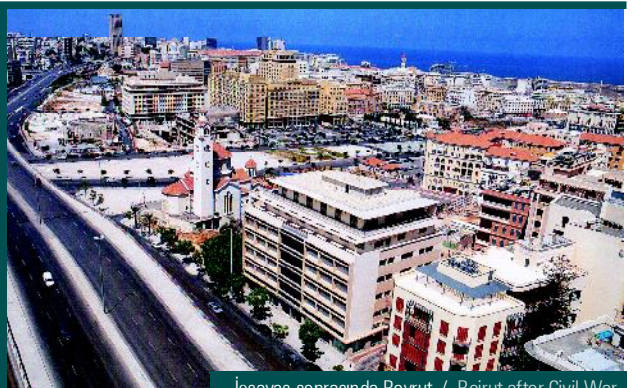
There were lots of factors paving the way for a civil war in Lebanon before 1975. 1967 Arab-Israeli war following the war in 1958 made a negative impact on the Lebanese people in all walks of life although Lebanon did not participate in the war. The most important factor was that Palestinian guerillas used Lebanon as the center in their operations during the war against Israel. Existence of Palestinians in the country were to cause reactions because they aimed at provoking Muslim Lebanese against Christian Lebanese. There were tension and conflicts among Muslims (Shiite-Sunni, Sunni-Druze, and Shiite-Druze) as well as between Sunni-Alevite elements especially in Tripoli. From time to time Palestinian migrants fought against Muslim groups also. Though not intense there were conflicts among Christians. The most outstanding example for this is the Maroonite-Armenian conflict in Burj Hammud, the eastern suburb of Beirut. There were certain controversies among Maroonite families as well. Some families such as Franjeh Family allied with Muslim groups.

In addition to ethnic identities political ideas also proved to be a reason underlying conflicts. Leftist groups including people from different sects adopted a pro-Palestine attitude. A similar attitude is displayed for Arab nationalists and pro-"Great Syria" group that had a multi-sectarian picture.

Number of foreign powers intervening in the war increased while the war was intensifying. Even if Syria -Shiites first- sided with Muslims against Israel supporting Christians and sent its troops, it did not conduct a military operation openly against Christians, refraining from the reaction of the west. Besides that, post-revolutionary Iran also began to increase its influence in Lebanon, establishing contacts with Shiites

İç savaş sırasında Beyrut / Beirut during Civil War

İç savaş sonrası Beyrut / Beirut after Civil War

gerilim ve çatışma vardı. Filistinli göçmenler de zaman zaman Müslüman gruplara karşı savaşıyordu. Çok yaygın olmasa da Hristiyanlar arasında da çatışmalar sözkonusuydu. Bunun en çarpıcı örneği Beyrut'un doğu banliyösü Burc Hammud'daki Marunî-Ermeni çatışmasıdır. Marunî aileler arasında da ihtilaflar yaşandı. Frenciye Ailesi gibi bazı aileler kimi Müslüman gruplarla işbirliği yaptılar.

Etnik kimliğin yanında siyasî fikirler de çatışmalarda önemli bir yer tuttu. İçinde her mezhepten insan barındıran solcu gruplar Filistin yanlısı bir tavır aldılar. Aynı duruş yine çokmezhepli bir görüntüde olan Arap milliyetçileri ve "Büyük Suriyeciler" için de geçerliydi.

Savaşın şiddeti arttıkça savaşa müdahil olan dış unsurların sayısı da arttı. Hristiyanları destekleyen İsrail'e karşı Suriye başta Şiiler olmak üzere Müslümanların yanında bir tavır alarak ülkeye asker soksa da, Batı'nın tepkisinden çekindiği için Hristiyanlara karşı çok açık bir harekâta bulunmadı. Bunun yanında devrim sonrası İran da ülkedeki Şiilerle irtibat kurarak Lübnan'daki etkinliğini arttırmaya başladı. Batı ise BM ve NATO gibi zeminleri kullanarak Lübnan'ı koruma amacıyla ülkeye asker soktu. Başta Şiiler ve Dürziler olmak üzere Müslüman gruplar bu duruma sert tepki göstererek Batılı askerlere karşı intihar saldırıları düzenlediler. Genel olarak herkesin birbiriyle savaştığı bir tablo vardı.

İsrail'in güvenlik bahanesiyle Lübnan'ı işgale başlaması ve Beyrut'a kadar ilerlemesi 20. yüzyılın en büyük trajedilerinden birinin yaşanmasına sebebiyet verdi. Filistinli mültecilerin yaşadığı Sabra ve Şatilla kampları Ariel Şaron liderliğindeki İsrail ordusunun kontrolünde Hristiyan Falanjist milisler tarafından katliama tabi tutuldu. Dünya kamuoyunun vicdanında derin yankı uyandırır da, bu olay uluslararası hukukun ilgisini çekmeyi pek başaramadı. İlerleyen yıllarda Şaron aleyhine işlemler başlatılmış olsa da herhangi bir sonuca varılamadı.

Uzun yıllar süren ve ülkeyi yerle bir eden içsavaş nihayet 1989 yılında sonlandı. 1990 Taif Antlaşmasıyla birlikte yeni bir düzene geçildi.

Taif Antlaşması ve İç Barış

Taif Antlaşması ülkede Müslüman ve Hristiyanların meclis ve hükümette eşit oranda temsiliyi öngören bir sistem ortaya

in the country. The west sent troops in order to protect Lebanon via the UN and NATO. Muslim groups, especially Shiites and Druze, gave harsh response to this situation and organized suicide attacks against western troops. Generally speaking everybody was in a fight with each other in this picture.

Israeli occupation of Lebanon under the pretext of security and proceeding until Beirut caused to have one of the biggest tragedies of the 20th century experienced. Sabra and Shatilla camps in which Palestinian refugees lived were massacred by Christian phalangists under the control of Israeli army led by Ariel Sharon. The incident could slightly draw attention of international law although it left a deep impact in the conscience of world public. No result was yielded even if legal action had been taken to the detriment of Sharon in the coming years.

The prolonged civil war destroying the country ended in 1989 finally. A new order was established with Taif Agreement in 1990.

Taif Agreement and Civil Peace

Taif Agreement produced a system in which equal representation of Muslims and Christians in the assembly and government was envisaged. Moreover, presidential authority was weakened while authority of cabinet was strengthened. Rafiq Hariri, a rich businessman, played an important role in national politics and reconstruction of the country in the next term.

A remarkable happening during post Taif Agreement term was the rise of Hezbollah as a significant power. Hezbollah got support of not only Shiites but also an important part of the country and many anti-imperialist formations from abroad thanks to support from Iran, its struggle against Israel, various social services rendered to society and an effective propaganda conducted with the contribution of charismatic personality of Hassan Nasrallah. Nonetheless, radical Christians that were mostly represented by Lebanese forces and Phalange Party and liberal Sunnite Muslims led by Hariri always drifted apart from Hezbollah.

Assassination of Rafiq Hariri

One of the most important recent developments that took place in the middle eastern lands is the assassination of Rafiq Hariri, ex-President of Lebanon, in a bombing

çıkardı. Bunun yanında, cumhurbaşkanının yetkileri azaltılarak kabinenin yetkisi artırıldı. İlerleyen dönemde zengin işadamları Refik Hariri ülke politikasında ve ülkenin yeniden yapılandırılmasında önemli bir yer tuttu.

Taif Antlaşması sonrası dikkate değer bir başka unsur da, Hizbullah'ın önemli bir güç olarak yükselmesi idi. İran'dan aldığı destek, İsrail'e karşı gösterdiği direniş, topluma sağladığı çeşitli sosyal hizmetler ve Hasan Nasrallah'ın karizmatik kişiliğinin katkısıyla etkili bir propaganda sayesinde Hizbullah sadece Şiiler tarafından değil, ülkenin önemli bir kısmı ve dışarıdan da pek çok anti-emperyalist oluşum tarafından destek gördü. Bununla beraber daha çok Lübnan Kuvvetleri ve Falanjist Parti'nin temsil ettiği radikal Hristiyanlar ve Hariri'nin başını çektiği liberal Sünnî Müslümanlar Hizbullah ile sürekli ayrı düştü.

Refik Hariri Suikasti

Yakın geçmişte Ortadoğu coğrafyasında meydana gelen en önemli gelişmelerden biri de Lübnan'ın Eski Başbakanı Refik el-Hariri'nin halen tam olarak açıklanamayan bir bombalama eylemiyle 14 Şubat 2005 tarihinde öldürülmesi oldu. Heyetimizin yaptığı görüşmelerden edindiği izlenimlerden birisi de Hariri cinayetinin Lübnan'da Taif Antlaşması'yla sağlanan iç barışı bozmak amacıyla yapılan bir planlamanın sonucu olduğuna dair yaygın kanaattir.

Refik Hariri Gerçekte Kimdir?

Refik Hariri 1944'te Lübnan'ın Sayda şehrinde dar gelirli bir çiftçi ailesinin çocuğu olarak dünyaya geldi. 1964'te liseyi bitirdikten sonra Beyrut Arap Üniversitesi'nde tahsil görmeye başladı ve Ticaret Fakültesi'ne girdi. Üniversitede öğrenim görürken bir yandan da okul masraflarını karşılamak için gazetelerde çalıştı. 1965'te Suudi Arabistan'a gitti ve orada öğretmen olarak çalışmaya başladı.

Suudi Arabistan'da çalışmaya başlaması onun hayatında önemli değişikliklerin de önünü açtı. 1970'li yılların ortalarında bazı petrol şirketleriyle iş antlaşmaları imzaladı. Onun servet dünyasına girmesinden kısa bir süre sonra asıl vatanı olan Lübnan'da da iç karışıklıklar başladı. Bu yüzden ticaret ve sanayi alanındaki faaliyetlerini Suudi Arabistan ve Körfez ülkelerinde sürdürdü. Suud Kraliyet Ailesi'ne damat olduktan sonra daha büyük bir serveti yöneterek tüm dünyanın sayılı zenginleri arasına girdi.

in February 14, 2005 that still cannot be clarified. One of the impressions that our committee obtained from meetings is the common belief that Hariri Assassination is the result of a plan aiming at breaking civil peace in Lebanon established through Taif Agreement.

Who is Rafiq Hariri indeed?

Rafiq Hariri was born in 1944, in Saida, Lebanon, as a child of a poor farmer family. Finishing high school in 1964 he started his education in Beirut Arab University and entered into the faculty of commerce. In order to cover school expenses he worked at newspapers while studying at university. He went to Saudi Arabia in 1965 and began to work as a teacher there.

Working in Saudi Arabia paved the way for some remarkable changes in his life. He signed business deals with oil companies in the mid-1970s. After a short while he entered in the rich men's world civil unrest burst out in his hometown Lebanon. Therefore he carried out his commercial and industrial activities in Saudi Arabia and Gulf countries. He entered in the circle of a few known rich personalities and managed an exorbitant fortune following his being a son-in-law to Saudi Royal Family.

When he entered in finance sector he made enterprise in construction sector as well. First of all, he bought a big French construction company and began to win big tenders. Following this he developed banking business. He bought some banks in Lebanon and Saudi Arabia and combined their forces. He became a global actor of economy by entering world of computer and broadcast.

Rafiq Hariri also gained a potential political power thanks to certain circles that he was engaged in after entering world of broadcast. In the field of media he bought Al Mustaqbal TV. After that he bought Radio Al Sharq broadcasting from Paris. At the same time he bought one of the most effective publications in the Arab world, the magazine "Al Mustaqbal" and the newspaper "Sawt Al Uruba". Following this he began to issue a daily newspaper called as "Al Mustaqbal". He bought soon some shares of Al Nahar, the most widely read daily newspaper in the Arab world. When beginning to be called as "King of Media" he bought

Finans sektörüne adım attığında aynı zamanda inşaat işlerine de girdi. Öncelikle, bir Fransız inşaat şirketini satın alarak büyük ihaleleri kazanmaya başladı. Ardından bankacılık işini geliştirdi. Lübnan ve Suudi Arabistan'da bazı bankaları satın alarak bunların güçlerini birleştirdi. Bilgisayar ve yayın dünyasına girerek küresel bir ekonomik aktör oldu.

Yayın dünyasına girmesi Refik Hariri'ye belli bir çevre kazandırdığından bu yolla potansiyel bir siyasî güç de elde etmiş oldu. Medya alanında "el-Mustakbel" televizyonunu satın aldı. Sonra Paris'ten yayın yapan "eş-Şark" radyosunu satın aldı. Yine aynı dönemde zamanla Arap dünyasının en etkili haftalık yayın organları arasına giren "el-Mustakbel" dergisini ve "Savtu'l-Urube" gazetesini satın aldı. Ardından günlük "el-Mustakbel" gazetesini çıkardı. Çok geçmeden Arap dünyasının en yaygın günlük gazetelerinden olan "en-Nehar"ın bazı hisselerini satın aldı. "Medya kralı" olarak anılmaya başladığında Suudi Arabistan'daki üç dergiye satın aldı ve Suriye'de 100 milyon dolar sermayeyle bir yayın şirketi kurdu. Hariri, 1987'de de Suudi Arabistan'dan vatandaşlık hakkı elde etti.

1990 Taif Antlaşması'nın ardından Lübnan'da, içsavaşta yıpranmamış ve uluslararası ilişkilerde ağırlığı olan yeni yüzlere ihtiyaç vardı. İşte Refik Hariri bunun için biçilmiş kaftan gibi görülüyordu. Çünkü mensubiyet olarak Sünnî Müslüman kesimden olmakla birlikte diğer kesimlerle olan siyasî, iktisadî ve kültürel ilişkilerinde de bir sorun yoktu. Hariri'nin konumu ve ekonomik alandaki ilişkileri ona Lübnan'ın yeni siyaset sahnesinde önemli avantajlar kazandırıyor. Hariri önerileri kabul ederek Lübnan'ın siyaset sahnesine girdi ve 1992'de de başbakan oldu. 1995'e kadar bu görevde kaldı. 1996'da ulaştırma bakanı oldu ve 1998'e kadar bu görevi sürdürdü. 2000 yılında Lübnan halkının desteğiyle ikinci kez başbakanlık

three magazines in Saudi Arabia and established a media company with a capital of 100 billion dollars. Rafiq Hariri obtained the citizenship right of Saudi Arabia in 1987.

After Taif Agreement, there appeared a great need to new personalities in Lebanon that did not wear out during civil war and had influence in international relations. Rafiq Hariri was as if to the manner born for this. It was particularly because although he was Sunnite Muslim there was no problem in his political, economic and cultural relations with other segments of the the population. He entered the political scene of Lebanon, accepting suggestions and became prime minister in 1992. He remained in the office until 1995. He became minister of transportation in 1996 and held the position until 1998. In 2000 he won the seat of prime minister for a second time with support of Lebanese people and remained until October 2004. Due to some controversies on certain subjects he resigned in October 2004.

The period in which Hariri took place in political life of Lebanon is the reconstruction period of the country. When he became the prime minister for the first time Beirut was ruined as if an earthquake occurred. The civil war lasted for 10 years and Israeli occupation lasted for 3 years had a bigger effect than a strong earthquake. Despite the fact that Hariri burdened the country with debt, he succeeded to restore the country both by using his own possibilities and his international connections at a considerable extent that by 2004 there were pieces of remnants only in some regions of Beirut, and these were like sort of memoirs of civil war for next generations, telling about how evil a war could be. Hariri got sympathy and support of the masses because of all these works. That he was a media boss rendered possible for him to display his works to the people and expand the circle of empathy.

Hala aydınlatılmamış bir suikaste kurban giden Refik Hariri'nin mezarı.
The tomb of Rafiq Hariri, the victim of an assassination that has unclarified so far.

Refik Hariri / Rafiq Hariri

koltuğuna oturdu ve 2004 yılı Ekim'ine kadar da bu görevi sürdürdü. Ekim 2004'te bazı konularda ortaya çıkan ihtilaflardan dolayı istifa etti.

Hariri'nin Lübnan'da siyaset sahnesinde yer aldığı dönem ülkenin yeniden yapılanma dönemidir. İlk başbakanlık koltuğuna oturduğunda başkent Beyrut deprem görmüş gibi harabe halindeydi. 10 yıllık içsavaşın ve 3 yıllık İsrail işgalinin tesiri, şiddetli bir depremin tesirinden daha fazla olmuştu. Hariri, her ne kadar ülkeyi bazı borçların altına soktuysa da hem kendi imkânlarını hem de uluslararası bağlantılarını kullanarak ülkeyi yeniden inşa etmeyi başardı. Öyle ki 2004'e gelindiğinde başkent Beyrut'un sadece bazı bölgelerinde numunelik yıkıntılar kalmıştı ki buralar da yetişen nesillere geçmişî hatırlatıyor, ibret almak isteyenlere içsavaşın, fitnenin kötülüğünü anlatıyordu. Bütün bu çalışmalarından dolayı Hariri halk kitlesinin büyük sempatisini ve desteğini kazanmıştı. Aynı zamanda bir medya patronu olması, yapılanları halka anlatma ve sempati dairesini genişletme imkânı da veriyordu.

Fakat bu kadar imkânı ve avantajı elinin altında toplaması birçoklarının dikkatlerini ve karşıt tavırlarını üzerine çekmesine de sebep oldu. Suudi Arabistan'daki bazı rakip işadamlarıyla arası açılmış, Lübnan'ın eski genelkurmay başkanı ve şu anki cumhurbaşkanı Emil Lahud'la arasında soğukluk oluşmuş, Suriye'yle arasına bazı ihtilaflar girmiş ve Lübnan'ın yeniden yapılanmasında kapıları çoğunlukla Fransa'ya açması da ABD'nin ona karşı pek dışa yansıtmadığı bir siyasî karşıtlık beslemesine sebep olmuştu. Hariri'nin Fransa'yla ilişkileri biraz eskiye dayanıyordu ve Fransa'nın Ortadoğu'ya ve Körfez ülkelerine açılmasında kullandığı en önemli ekonomi kapılarından biri durumundaydı. Bu yüzden Lübnan'ın yeniden yapılanmasında da Fransa şirketlerine büyük pay ayırdı. Bu durum ABD'yi hayal kırıklığına uğratmıştı.

Hariri, Ekim 2004'te başbakanlıktan istifa etti. İstifanın sebebi görünüşte Suriye'nin Lübnan'daki askerlerinin tamamen çekilmesi konusunda ısrarlı olmasıydı. Ancak tek sebebin bu olmadığı açıktır. Çünkü sadece Suriye'yle değil cumhurbaşkanı Emil Lahud ile de Hariri arasında önemli ihtilaflar vardı. Bu yüzden görevini yürütmekte zorluk çekiyordu. Suriye askerlerinin çekilmesini istemesi de bu konuda ABD ile paralel bir tavır içinde olmasından veya Suriye'yle arasında köklü bir ihtilaf olmasından ileri gelmiyordu. BM tarafından konuyla ilgili olarak 1559 sayılı karar alınması, ABD'nin "Suriye'nin Cezalandırılması ve Lübnan'ın Onuru Yasası" adıyla bir yasa

However, holding so much advantages and possibilities at hand drew attention and counter attitudes of many against himself. He fell out with certain rival businessmen in Saudi Arabia; relations with Emile Lahoud, ex-commander in chief and the current president of Lebanon were cooled off; and there appeared certain controversies with Syria. That he opened the doors mostly to France regarding reconstruction of Lebanon caused the USA to develop a political opposition which it did not reflect out much. Hariri's relations with France got roots in the past and Lebanon was one of the most important economic gateways for France to the middle east and gulf countries. For this reason he allocated the big share for French companies in reconstruction of Lebanon. This situation disappointed the USA.

Hariri resigned from the office of prime minister in October 2004. The reason for resignation was seemingly his insistence on complete retreatment of Lebanese troops from Syria. However it is quite obvious that this was not the only reason because there were controversies not only with Syria but also the president Emile Lahoud. For all these reasons he had difficulty in conducting his office. His demand of retreatment of troops from Syria did not stem from an attitude in parallel with the USA or a deep-rooted controversy between he and Syria. Elbowroom of Lebanon got narrow due to the UN decision numbered 1559 related to the subject and increase in international political pressures towards Syria as well as the USA making a pinching movement against Syria by passing a legislation entitled as "Act of Punishment of Syria and Dignity of Lebanon". Therefore, through retreatment of troops from Syria Hariri wanted that reason of the said pressures disappeared or at least there left no possibility for Lebanon to be shown inside the game. Needless to say, he could not make them convince regarding his demands. Political problems appeared turned to be an advantage in the hands of President Emile Lahoud who did not want him. In such a difficult condition the only solution for him was to resign.

The way and Timing of the Murder

Bombing targeting Rafiq Hariri was organized in a comprehensive and systematic way. Therefore all commentaries agreed upon that it exceeded the possibilities of an organization. But there was no reason

çıkartıp Suriye'yi kısıp alması, uluslararası platformda Suriye'ye yönelik siyasî baskıların artması sebebiyle Lübnan'ın hareket alanı daralmıştı. Bu yüzden Hariri, Suriye askerlerinin çekilmesiyle sözkonusu baskıların gerekçesinin ortadan kalkmasını yahut en azından Lübnan'ın oyunun içinde gösterilmesine imkân verilmemesini istiyordu. Tabii bu konuda isteklerini kabul ettiremedi. Ortaya çıkan siyasî sorunlar da onu istemeyen Cumhurbaşkanı Emil Lahud'un eline fırsat vermiş oldu. Bu durumda kendini zor durumda gören Hariri çözümü istifada buldu.

Cinayetin İşleniş Tarzı ve Zamanlaması

Refik Hariri'yi hedef alan bombalama son derece büyük çaplı ve sistemli bir şekilde planlanmıştı. Dolayısıyla örgüt imkânlarını açacak nitelikte olduğu üzerinde bütün yorumcular ittifak ediyorlardı. Ayrıca Hariri'nin herhangi bir örgüt tarafından hedef alınmasını gerektirecek bir sebep de yoktu.

Adı daha önce hiç duyulmamış “Şam Diyarında Cihad ve Zafer” adında bir örgüt adına saldırının sahiplenildiğinin açıklanması tamamen spekülasyondan ibaretti. Zaten eylemi sahiplendiğini iddia eden örgütün ismindeki çarpıklık ve yapılan açıklamadaki büyük tutarsızlık dikkat çekiyordu.

Cinayetın işleniş tarzı ve seçilen mekân da dikkat çekiciydi. Cinayetın böylesine gürültülü bir tarzda gerçekleştirilmesi alelade bir muhalifin tasfiye edilmesi işine hiç benzemiyordu. Suikast için Suriye istihbaratının bürosuna yakın bir yerin seçilmesi de manidardı. Böyle bir yerin seçilmesinin, olayı Suriye'nin aleyhine kullanmak isteyenlerin bir tercihi olması çok daha kuvvetli bir ihtimaldir.

Öte yandan suikast için İsrail'in ekonomik sorunlar yaşadığı bir dönemde meydana geldi.

Cinayetın, Irak'ta seçimlerin gerçekleştirilip buradaki direnişle uğraşma işinin büyük ölçüde oluşturulacak yeni yönetime devredilmesi planlarının yapıldığı bir zamana denk gelmesi de bir tesadüf değildi. Dikkat çeken bir şey de cinayetın işlendiği günlerde ABD'nin Dışişleri Bakanlığı koltuğuna Condolezza Rice'ın oturmasıdır. ABD'nin şahin politikacılarından olan Rice, Ortadoğu gezisini bitirip ABD'ye döndüğünde bu cinayet işlenmişti.

ABD'nin Yeni Ortadoğu Stratejisi

ABD'nin yeni Ortadoğu stratejisinin amaç ve mantık yönünden öncekinden elbette bir farkı yoktur. Ama uygulanacak

for Rafiq Hariri to become a target of an organization.

It was obviously a speculation that an unknown organization called as “Jihad and Victory in Damascus Lands” claimed the responsibility for the attack. Perversion in the name of the organization and incoherence in the statement released after the attack did not escape from the attentions.

The way and place of the murder were also attention-grabbing. Realization of the murder in such a tumultuous way did not resemble to elimination of an ordinary opponent. It was also meaningful that a place near Syrian bureau of intelligence was chosen for the assassination. Choosing such a place strengthens the probability that it was a choice of those who aimed at exploiting the event against Syria.

On the other hand, the assassination occurred at a time when Israel experienced economic problems.

Apart from that, it does not seem a coincidence that the murder occurred at the same time as plans regarding Iraqi elections to be done and transfer of struggling task with the insurgency here to the new government were designed. Another salient point is that Condolezza Rice became the secretary of state during the days when the murder was committed. The murder had been committed when Rice as a weasel politician of the US finished her trip to the middle east and returned to the US.

The USA's New Strategy of the Middle East

The USA's new strategy of the middle east is undoubtedly not different from the previous in terms of its aim and mentality. However we consider that there are certain changes in tactics and these will show themselves as threats of attack, economic pressures and embargos rather than attacks within this recovery period.

As we can observe, first target of threats and pressures in the new strategy has been Syria. Iran also will receive its share from the threats but probably policies will be developed in order to put a heavy pressure on Syria. As mentioned above, the main reason why Syria was chosen as first target is that deadlock and difficulty the occupant state of Israel is in.

During this process, by means of pressures Syria will be pushed to keep its hands off Lebanon completely, and then a balancing mechanism will be attempted to

taktiklerde bazı değişiklikler olduğunu sanıyoruz. O da bir toparlanma süreci içinde saldırıdan ziyade saldırı tehditlerine, ekonomik baskılara ve ambargolara ağırlık verilmesi suretiyle kendini gösterecektir.

Gördüğümüz kadarıyla yeni stratejideki tehditlerin ve baskıların birinci hedefi Suriye olmuştur. İran da tehditlerden payını almaya devam edecek ama Suriye'ye ağırlıklı bir şekilde yüklenilmesi için politikalar geliştirilecektir. Suriye'nin öncelikli hedef seçilmesinin birinci sebebi ise daha önce zikrettiğimiz üzere İsrail işgal devletinin karşı karşıya olduğu çıkmaz ve zorluktur.

Bu arada Suriye'ye baskı yapılması suretiyle Lübnan'dan tamamen elini eteğini çekmesi için uğraşılacak, sonra Lübnan üzerinde dengeleyici bir kontrol mekanizması oluşturulması için çalışılacaktır. Lübnan üzerinde kontrol mekanizması oluşturulması için çalışılmasının hedefi de birinci derecede Filistin mücadelesidir. Çünkü Filistin mücadelesinin siyasî kanadı Suriye'den çok Lübnan'da rahat çalışma imkânı bulabilmektedir. Ayrıca İsrail'i ciddi şekilde rahatsız etmeye devam eden Hizbullah'ın askerî kanadı bu ülkede yasal bir özel askerî tim konumundadır. ABD bütün bu imkânların ortadan kaldırılmasını, Hizbullah'ın askerî kanadının dağıtılmasını ve Lübnan'ın daha Batılı bir ülke haline getirilmesini hedeflemektedir. Sonuçta bu ülkeyle ilgili planların öncelikli amacı da İsrail'i rahatsız eden şeylerin ortadan kaldırılması ve Filistin mücadelesinin dıştan kısıtlanmasınıdır.

Bölgede İran Etkisi

Bilindiği gibi İran'ın bölgede etkinliği yeni bir durum değildir. İran İslam öncesi dönemde de Safevi İmparatorluğu döneminde de jeostratejik olarak Ortadoğu ve dolayısıyla Lübnan Fenike

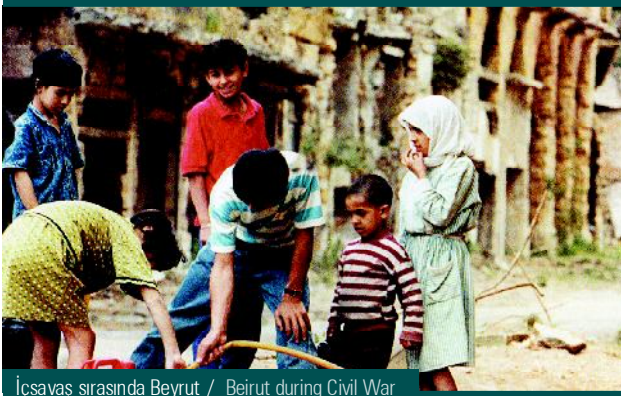
be formed over Lebanon. The reason for attempting such a control mechanism over Lebanon is the Palestinian struggle above all because political wing of the Palestinian struggle carries out activities in Lebanon more comfortably than Syria. Additionally, military wing of Hezbollah that continues to bother Israel seriously is in a position of a legal private military team in the country. The USA aimed at abolishing all these possibilities, dismissing military wing of Hezbollah and Lebanon being a more westernized country. In final analysis, goal of first priority regarding this country is the elimination of elements discomforting Israel and besieging of Palestinian struggle from without.

Iranian Influence in the Region

As is known, Iranian influence over the region is not a newly emerged situation. Both in pre modern and Safavid era Iran became interested in the middle east geo-strategically and thus Phoenicia region of Lebanon. During post-revolutionary era Iran continued its close connections with the region. Especially by means of Shiite, Islamic, Syrian and Hezbollah's insurgent groups aimed at maintaining its existence in the region. In this respect, occupying activities of Israel over the region pave the way for Iran to form a political rhetoric which is influential over Muslims in the region.

Influence of Turkey in the Region

Our committee making negotiations throughout Bekaa Valley in the region met Turkish speaking people almost in every district. That all parties of the region follows news related to Turkey and sports competitions, especially of football, and broadcasting series and TV films of Turkish origin make an impact on shaping the image of Turkey in the minds of the Lebanese to a certain extent.

İç savaş sırasında Beyrut / Beirut during Civil War

İç savaş sonrasında Beyrut / Beirut after Civil War

bölgesi ile yakından ilgilenmiştir. Bugün de İran, İslam Devrimi'nden sonra bölgeyle yakın ilişkisini kesmemiştir. Özellikle Suriye, Hizbullah, Şiî ve İslamî direniş grupları üzerinden bölgedeki varlığını devam ettirmek istemektedir. Bu bağlamda İsrail'in bölgedeki işgalci faaliyetleri İran için bölgedeki Müslümanlar üzerinde etkili bir siyasal retoriğin oluşmasına zemin hazırlamaktadır.

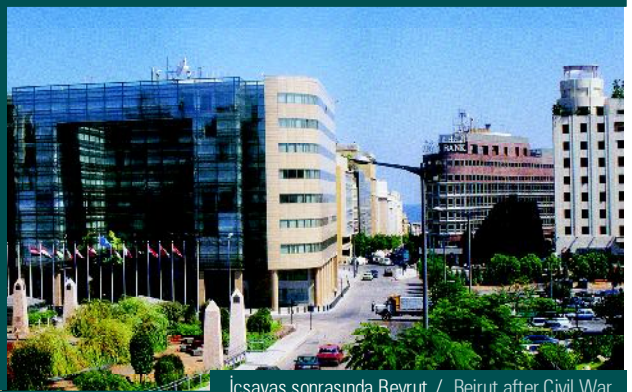
Bölgede Türkiye Etkisi

Bölgede Bekaa Vadisi boyunca çeşitli görüşmeler yapan heyetimiz hemen her bölgede Türkçe bilen kişilerle karşılaşmıştır. Bölgedeki tüm tarafların Türkiye ile ilgili haberleri, başta futbol olmak üzere spor müsabakalarını takip etmesi, Türk dizi ve filimlerinin televizyonlarda yayınlanması Lübnanlıların Türk imajını belirleyici yönde etkilemektedir. Türkiye'deki siyasî ve ekonomik gelişmeler Lübnan'da hayranlıkla izlenmektedir. Lübnan medyasında Türkiye haberleri önemli yer tutmaktadır. Suriye'deki içsavaş ve Ortadoğu'daki gelişmeler Lübnan'ı derinden etkilediğinden Türkiye'nin Ortadoğu'daki rolü Lübnan'daki siyasî, etnik ve dinsel gruplarda farklı algılanmaktadır. Örneğin Türkiye'nin Suriye politikası Sünnî ve Dürzîler tarafından olumlu bulunurken Marunî ve Hizbullah tarafından ciddi eleştiriler almaktadır.

Political and economic developments in Turkey are watched in admiration in Lebanon. News from Turkey has a wide coverage in Lebanese media. Due to the fact that civil war in Syria and happenings in the middle east deeply affect Lebanon, the role of Turkey in the middle east is conceived differently by diverse political, ethnic and religious groups in Lebanon. For instance Syrian policy of Turkey is considered positive by the Sunnites and Druze while it is criticized seriously by Maroonites and Hezbollah.

İçsavaş sırasında Beyrut / Beirut during Civil War

İçsavaş sonrasında Beyrut / Beirut after Civil War

Lübnan siyasetindeki etnik ve dinî gruplar ethnic and religious groups in the politics of lebanon

Lübnan siyaset arenasında rol alan politik aktörlerin kökeni Osmanlı dönemine kadar uzanan bir geçmişe sahiptir. Lübnan'da halen Osmanlı'dan gelen yerleşik bir yönetici sınıf yanında etnik ve dinsel kökenleri öne çıkararak politika yapan partiler de bulunmaktadır. Bunlar Fransız mandası öncesi ve sonrasına dayanan ama bağımsız Lübnan'daki iç gelişmelerin yoğunlaştığı bir tarihe sahiptir. Yapılan tahminlere göre Müslümanlar ülkede toplam nüfusun yaklaşık %60'ını teşkil etmektedir. Daha önceleri azınlıkta olan Müslüman nüfusu, ülkede içsavaşın başlamasıyla çoğunluğa geçmiştir. Ülkede temsilcileri bulunan Müslüman mezhepler; Sünnîler, Şîîler ve Dürzîlerdir.

1. Sünnîler

Ülkede ikinci sırada yer alan dinî topluluktur. Ülke toplam nüfusunun yaklaşık %27'sini oluştururlar ve genelde Batı Beyrut'ta, güneyde merkez kıyı şeridinde ve kuzeyde yaşamaktadırlar. Tripoli ve Sidon yerleşim yerleridir. Sünnîler, "Ulusal Pakt"a göre, başbakan olabilirler. Sünnîler, Şîîlere oranla daha az bir nüfusa sahip olmalarına karşın, Şîîlerden daha fazla politik hakka sahiptirler. Bunun nedeni ise, Sünnîlerin arkasında Sünnî Arap devletlerinin bulunmasıdır. Sünnî partiler Lübnan'da politik arenada Refik Hariri ile etkinliklerini gösterdi. Hariri'den sonra liderlik oğlu Saad Hariri'ye geçti. Hariri ailesi şahsi olarak daha fazla politik hakka sahip olmakla beraber özellikle İslami sünnî cemaatler Lübnan'da hep baskı altında kalmıştır. Suriye rejiminin

Roots of political actors taking place in the political arena of Lebanon go back to Ottoman era. Besides an established ruling class having roots in the Ottoman there are political parties that do politics taking ethnic and religious roots into the center. All of these are rooted in the previous and post French mandate eras but they have a history which is basically shaped by internal developments of independent Lebanon. According to estimations Muslims represent 60% of the population over the country in total. Muslim population which was less before began to increase with the start of civil war and then predominated the population. Muslim religious sects that have representatives in the country are the Sunnites, Shiites and Druze.

1. The Sunnites

It is the second most crowded religious community in the country. They constitute 27% of the whole population and live generally in west Beirut, central coastline in the south and the north. Tripoli and Saida are main settlements.

According to National Pact, Sunnites can be prime minister. Although they have a smaller rate of population compared to Shiites, they have more political rights than Shiites do. The reason for this is support of Sunnite Arab states available to Sunnites. Sunnite parties became active in the political arena with Rafiq Hariri. After Hariri, leadership passed into his son Saad Hariri. Hariri family had more political rights personally but especially Sunnite communities were kept under pressure in Lebanon. Because of threats by Syrian regime, even Hariri could act freely in a small area.

tehditleri nedeniyle Hariri bile ancak küçük bir alanda hareket edebilmiştir.

Lübnan Anayasası'nda Sünnîler'in kayd-ı hayat şartıyla görev yapan müftüsü de politikada önemli bir aktördür. Sorumluluk alanı din işleri olsa da politik dengede yer almaktadır.

2. Şiîler

Lübnan'da en geniş dinî topluluklardan biri Şiîlerdir. Ülke toplam nüfusunun yaklaşık %26'sını, Müslüman topluluğun ise hemen hemen yarısını oluştururlar. Şiî cemaati çoğunluk olarak ülkenin doğusunda Baalbek ile güneyindeki Tire şehirlerinde yaşarlar.

Şiîler ülkedeki en geniş Müslüman mezhebi olmalarına rağmen, politik yapılanmada Sünnîlerin arkasında kalmışlardır. Ulusal Pakt'a göre Şiîler meclis başkanı olabilirler. Politikada sayılarından dolayı yadsınamayacak derecede etkileri vardır. Özellikle Hizbullah'ın faaliyete geçmesinden sonra Şiîler politik olarak çok önemli roller üstlenmiştir. İsrail saldırıları karşısında 2006 Temmuz'unda Hizbullah'ın elde ettiği psikolojik üstünlük kayda değer biçimde Şiî politikacıların itibarını artırmıştır. Buna rağmen, seçime bile bir Şiî politikacı başbakan ya da cumhurbaşkanı olamaz. Böyle bir olanağın doğabilmesi için ülke düzeninin değişmesi gerekmektedir.

1967 yılında, Şiî topluluğu, ilk defa olarak Meclis'te İslamî Şiî Konseyi'nin kabulü ile birlikte, Sünnîlerle beraber eşit bir ortamda yer aldılar. 1969 yılında İmam Musa el-Sadr, Şiî Konseyi'ne başkan seçildi. Sadr, Lübnan'da Şiîlerin konumunu geliştiren kişi olarak tarihe geçti. Lübnan'daki Şiî siyaseti karizmatik bir lider olan İmam Musa el-Sadr ile etkisini Şiîler dışına da taşıdı.

Günümüzde Şiîler, parti olarak "Allah'ın Partisi"ni "Hizbullah"ı tutmaktadırlar. Bu taraftarların çoğu görüş olarak Lübnan'da bir İslam devleti kurulmasını benimsememektedir. Ancak onlar için önemli olan Hizbullah'ın Lübnan Şiîlerini temsil eden bir siyasî parti olması ve en önemlisi Güney Lübnan'da İsrail'e karşı savaşmasıdır. Hatta 10 Nisan 1997 yılında İsrail'in operasyonu ile hayatlarını kaybeden birçok sivilten sonra, Hristiyanlar arasından bile Hizbullah'ı tutan olmuştur. Buna ilaveten 2006 Temmuz başarısı Hizbullah'ı askeri bir otorite konumuna yükseltmiştir. Şiîlerin Lübnan siyasetinde iki büyük temsilcisi vardır. Birincisi dinî liderliktir; bu makamda Hizbullah'ın lideri Hasan Nasrallah bulunmaktadır. İkincisi ise uzun yıllar siyasî liderlerden biri ve günümüzde meclis

Mufti of Sunnites who is commissioned for life according to Lebanese constitution is an important actor in the politics. Although his area of responsibility is limited to religious affairs, he takes place in political equation.

2. Shiites

Shiites are one of the most crowded religious communities in Lebanon. They constitute about 26% of the population and almost half of Muslim community. The community mostly live in Baalbek in the east and Sour in the south of the country.

Despite being the most crowded Muslim sect in the country, they fall behind the Sunnites in the political structuring. According to National Pact, Shiites can be head of assembly. They have great influence in the politics due to their number. Shiites took important political roles especially after Hezbollah came into activity. Psychological superiority obtained by Hezbollah in July 2006 in the face of Israeli attacks increased prestige of Shiite politicians remarkably. But a Shiite cannot be prime minister or president even if elected. The order in the country must change for such a possibility to emerge.

For the first time in 1967, Shiite community took an equal place in the assembly along with Sunnites with the admission of Islamic Council of Shiites. In the year of 1969, Imam Mosa Al Sadr was elected the head of the Shiite Council. Sadr made history by improving place of Shiites in Lebanon. Shiite politics in Lebanon expanded its influence out of Shiites as well thanks to charismatic leader Imam Mosa Al Sadr.

Today Shiites are pro-Hezbollah, which literally means "party of God". Most of the proponents embrace the idea of establishing an Islamic state in Lebanon. However, an important point for them is Hezbollah becoming a political party representing Shiites of Lebanon and the most important one is its fight against Israel in the south of Lebanon. There appeared proponents of Hezbollah even among Christians after the incident in which many civilians lost their lives in the consequence of an Israeli operation in April 10, 1997. In addition, victory of July 2006 had Hezbollah achieved a condition of military authority. There are two major representatives of Shiites in the politics of Lebanon. One is a religious leader; Hassan Nasrallah holds this office. The second is Nabih Berri who was a political leader acting for years and currently executes

başkanı olarak görev yapan Nebih Berri'dir. 1980'li yıllardan itibaren Lübnan politika arenasında görünen ve çoğunlukla meclis başkanı olarak görev yapan önemli bir politikacıdır.

3. Dürzîler

Dürzîler, 1017 yılında kendini Tanrı olarak ilan ettikten sonra esrarlı bir şekilde ortadan kaybolan ünlü Fatımi Halifesi el-Hakim'in veziri Hamza bin Ali'nin kurduğu mezhebin üyeleridir. Kaynak bakımından kendilerini Müslüman Arap saymakla birlikte, el-Hakim'in ölmediğine, günün birinde Mehdi olarak yeniden ortaya çıkacağına inanmaktadırlar. Dürzîler yoğun olarak, Batı Beyrut, Şuf Dağları, Hasbayya ve Raşayya bölgesi civarlarında yaşamaktadırlar.

Ülke nüfusuna oranladığımızda azınlıkta olmaları nedeniyle öteki Müslüman mezhep toplulukları kadar ülke politikasında etkili olamamaktadırlar. Ancak, Lübnan İçsavaşı dönemi ve savaş sonrasında Velit Canbulat önderliğinde bir süre Lübnan yönetiminde etkili oldular. Canbulat da halen Mişel Aun ile ittifak halinde politika yapmaktadır. Uzun asırlara dayanan savaş halindeki iki uçtaki liderin yegâne müttefik olarak politika yapması Lübnan siyaset sahnesinde sürpriz olmayan bir gelişme gibidir. Zira bu ülkede siyasî alanda her şey mümkündür ve tek başına siyaset yapmak neredeyse imkânsızdır.

4. Marunîler

Lübnan'da Hristiyanlar ülke nüfusunun yaklaşık %40'ını teşkil etmektedir. Bunlar: Marunîler, Grek Ortodokslar, Grek Katolikler ve Ermeni Hristiyan mezhepleridir. Lübnan'da sayıları çok az da olsa Protestanlar da yaşamaktadır. 4. yüzyılda yaşamış Maron isimli bir Hristiyan rahibin kurduğu mezhebi izledikleri için kendilerine Marunî denilmektedir. Marunîler de ülkede etkindirler

duty of president of assembly. He is an outstanding politician acting in the politics from 1980s on and holds in general the office of president of assembly.

3. Druze

The Druze are members of the sect established by Hamza ibn Ali, vizier of Al Hakim -famous caliphate of the Fatimid- who disappeared numinously after he declared himself god in 1017. They consider themselves originally as Muslim Arabs and believe that Al Hakim did not die and will emerge one day as mahdi. The Druze live intensively in west Beirut, Chouf Mountains, around Hasbayya and Rashayya regions.

Because their ratio is very low, they are considered as minority and thereby they cannot have influence in country politics as much as other Muslim communities. Nevertheless, they became influential for a while in state administration during and after civil war under the leadership of Walid Jumblatt. Jumblatt currently does politics allying with Michel Aoun. Ally of two leaders that strictly opposed and fought against each other for long years is not a surprising development in Lebanese politics; since everything is possible in this country and doing politics on one's own is almost impossible.

4. Maroonites

Christians in Lebanon constitute approximately 40% of the whole population. Among these are Maroonites, Rum Orthodox, Rum Catholics and Christian Armenians. Though tiny in number Protestants live in Lebanon. They are named after a Christian priest called as Maron who lived in the 4th century and established a religious sect. Maroonites are also influential in the country and they constitute 20% of the whole population. Maroonites are affiliated with the Catholic Church in terms of their belief.

Yapılan tahminlere göre Müslümanlar ülkede toplam nüfusun yaklaşık %60'ını teşkil etmektedir. Daha önceleri azınlıkta olan Müslüman nüfusu, ülkede içsavaşın başlamasıyla çoğunluğa geçmiştir.

According to estimations Muslims represent 60% of the population over the country in total. Muslim population which was less before began to increase with the start of civil war and then predominated the population.

ve ülke toplam nüfusunun % 20'sini kapsamaktadır. Marunîler, inançları bakımından, Katolik kilisesine bağlıdırlar. Bir Doğu kilisesi olan Marunî Kilisesi 8. yüzyılın başlarına kadar Monofizit Doktrini'ni savunuyordu. Ancak 12. yüzyılda Haçlı Seferleri ile Roma Katolik Doktrini'ni benimsemişler ve 18. yüzyılın başlarında, Vatikan'la kesin olarak Papalık ile ilişkilerini tanımlayan bir anlaşma yapmışlardır. Kendilerini Lübnan'ın ilk Hristiyanları olarak gören Marunîler, modern Lübnan'ın ekonomi ve politikasında baskı grubudur. Lübnan'ın amblemi olan Sedir Ağacı, aynı zamanda Marunî bağımsızlığının bir sembolüdür. Yaklaşık 20 yıl süren içsavaştan dolayı, mezheplerin hangi şehir ve bölgelerde yoğun olarak bulunduğu konusunda bir istatistik yapmak zordur. Ancak Marunîler yoğun olarak “Dağ Lübnanı” denen kuzeyde ve Doğu Beyrut'ta yaşamaktadırlar. Marunîler, Ulusal Pakt geleneğine göre cumhurbaşkanı olabilmektedirler. Ülkede birinci sırada nüfusu olan azınlık mezhep sayılan Marunîler, bu sayede birçok konuda etkin rol oynamaktadırlar.

5. Ortodokslar

Lübnan Ortodoksları, Grek Ortodokslar olarak bilinirler. Bizans'tan kalan bir Hristiyan topluluğudur. Ülke genelinde, nüfus olarak beşinci sırada yer alır. Grek Ortodokslar ülke nüfusunun yaklaşık % 8'ini teşkil etmektedir. Bu Ortodoks cemaat daha çok Zahle, Hasbeya, Dayr el-Kamar gibi Orta ve Güney Lübnan şehirlerinde yaşamaktadırlar. Kiliseleri Suriye Kilisesi'ne bağlıdır. Papazları Şam Kilisesi'nde eğitim alırlar ve oradan tayin edilirler. Lübnan'da Ortodoks dendiği zaman, Grek Ortodoks (yani Rum Ortodoks) kastedilmektedir.

6. Katolikler

Katolik mezhebinde olan Lübnanlıların ülkedeki adı Grek Katoliktir. Roma İmparatorluğu'ndan kalan Hristiyanlar olup, nüfus olarak ülkede altıncı sırada yer alırlar. Katolikler de, Ortodokslarla hemen hemen aynı şehirlerde yaşamaktadırlar. 12. yüzyılda Haçlı Seferleri'nde yayılmaya başlayan Papa'nın hâkimiyeti, Marunî Kilisesi hariç, diğer kiliselerde sorun yaratmıştı. Özellikle Kuzey Suriye'deki Katolik ve Katolik olmayan gruplar arasında kiliselerin denetimi konusunda anlaşmazlıklar olmuş, daha sonraları, 18. yüzyılın başlarında fiili bir ayrılık meydana gelmişti. Bu tarihten itibaren Antakya Ortodoks Patrikliği içinde patrikler ve piskoposlar iki ayrı çizgi izlediler. Birisi, Konstantinopolis Ekümenik Patrikliği'nin üstünlüğünü kabul

Maroonite Church as an eastern one defended Monophysite Doctrine until the beginning of the 8th century. However, with the Crusades throughout the 12th century they adopted Catholic Doctrine of Rome and made an agreement with Vatican acknowledging their relations to the Pope in a precise manner. Maroonites that consider themselves as first Christians of Lebanon are a pressure group in the politics and economy of modern Lebanon. Cedar, the emblem of Lebanon, is symbol of independence of Maroonites as well. Due to the civil war lasting for about 20 years it is hard to assess precisely statistics regarding the places groups live in intensively. But Maroonites live intensively in the north called as “Lebanon of Mountains” and East Beirut. Maroonites can be president according to the tradition of National Pact. Maroonites are considered the biggest minority in the country and thus they play active role in many fields.

5. Orthodox

Lebanese orthodox are known as Rum orthodox. The origin of this Christian community dates back to the Byzantine. They are the fifth biggest community by population over the country and constitute approximately 8% of the whole population. This orthodox community live more intensively in middle and southern cities of Lebanon like Zahla, Hasbayya, Dayr Al Kamar. Their church is affiliated with Syrian Church. Their priests get education in the Church of Damascus and they are appointed from there. It means Rum orthodox in Lebanon when you say orthodox.

6. Catholics

The name of Lebanese affiliated with Catholic sect is Rum Catholics. They are the sixth biggest community in the country whose roots go back to the Roman Empire. Catholics live in almost the same cities as the orthodox. Papal authority expanding during the Crusades in the 12th century posed a problem in all churches except Maroonite Church. There appeared controversies especially between Catholic and non-Catholic groups in the northern Syria as regards supervision of churches and later on a de facto separation emerged at the beginning of the 18th century. As of this date patriarchs and pontiffs in the Orthodox Patriarchate of Antioch followed two separate paths. One accepted the superiority of Ecumenical Patriarchate of Constantinople; the other accepted the authority of the Pope while preserving its own tradition, i.e. Uniat or Greek Catholicism. Rum

ederken, diğeri "Uniat"ı ya da "Grek Katolikliği"ni, yani kendi törelerini muhafaza etmekle birlikte, Papa'nın otoritesini kabul etmişti. Lübnan'daki Grek Katolikleri Vatikan'a bağlıdır. Roman Katoliklerden gelen Katolik mezhebi ülkede politik açıdan etkili 6. gruptur. Ulusal Pakt'a göre hükümette bir temsilcileri yer almaktadır.

7. Ermeniler

Lübnan'da özellikle Osmanlı döneminde yerleşen Ermeniler çoğunluktadır. Ancak 1923'ten sonra da Türkiye'den Lübnan'a göç eden Ermeniler de olmuştur. Fazla kalabalık bir topluluk olmamalarına karşın, Lübnan Parlamentosu'nda temsil edilmektedirler. Ermeniler, sonradan göç ettikleri için, genelde kentlere; Beyrut'a ve diğer bellibaşlı Hristiyan kentlerine yerleşmişlerdir. Bunlar arasında Zahla, Hasbeya ve Tire öne çıkar. Osmanlı Devleti'nin son döneminde ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulma aşamasında Lübnan'a yerleşen Ermeniler, ülkede politik açıdan mecliste temsil edilen 7. grupta yer alan dinsel sınıftır. Hükümette bir temsilci bulundurmaktadırlar.

Catholics in Lebanon are affiliated with Vatican. The Catholic sect originating from Roman Catholics is the sixth most effective group in the politics. According to National Pact, one representative takes place in the government.

7. Armenians

Most of the Armenians in Lebanon composes of those who settled especially during the Ottoman era. Nevertheless, there are some Armenians that migrated to Lebanon from Turkey after 1923. They are represented in the parliament of Lebanon although they are not a crowded group. Armenians settled generally in cities, including Beirut and other outstanding cities of Lebanon, since they migrated later on. Among these are Zahla, Hasbayya and Sour. Armenians that settled in Lebanon during late Ottoman period and establishment of modern Turkey is a religious community taking place in the seventh group which is politically represented in the assembly.

Lübnan'da özellikle Osmanlı döneminde yerleşen Ermeniler çoğunluktadır. Ancak 1923'ten sonra da Türkiye'den Lübnan'a göç eden Ermeniler de olmuştur. Fazla kalabalık bir topluluk olmamalarına karşın, Lübnan Parlamentosu'nda temsil edilmektedirler.

UHİM heyeti Lübnan'da Hristiyan cemaati ve temsilcileriyle görüştü.
UHİM committee met with Christian community and its representatives in Lebanon.

As is seen, elections in Egypt both preceding and succeeding 1952 Revolution were always haunted, controlled and even fraudulent. Although there were positions and institutions such as elections, parliament, members of parliament, they were only on paper.

lÜbnan siyasetindeki ana aktörler

major actors on the politics of lebanon

14 Mart İttifakı

Hariri'nin "el-Müstakbel" partisi Laik ve Batıcı bir Lübnan'ın ılımlı Sünnîlerini temsil ediyor. Sünnî kesimin çoğunluğunun desteklediği el-Müstakbel dışında da İslamcı Sünnî partiler bulunuyor. Bu partiler Tevhid hareketi dışında el-Müstakbel ile ittifak yaptılar. İslamcı Sünnî partilerin en büyüğü ise İhvan kökenli Lübnan Cemaat-ı İslami Partisi. 2003'de kurulan el-Müstakbel Hareketi, Lübnan'daki en büyük politik güç. 14 Mart İttifakı'nın da en büyük ortağı olan Müstakbel'in ortakları ise Sosyalist Terakki Parti (Dürzi Velid Canbolat), Lübnan Güçleri (Falanjist Semir Caca) ve Toplum Partisi (önceki Cumhurbaşkanı Emin Cemayel).

8 Mart İttifakı

Emel: 2005 seçimlerine, Hizbullah ve el-Müstakbel'le koalisyon olarak katılan Emel, Sinyora'nın kabinesinde, daha sonra Hizbullah'la birlikte geri çektiği 3 bakanıyla yer aldı.

Özgür Vatansever Hareketi: Eylül 2005'de laik politik bir hareket olarak kuruldu. Lübnan Ordusunun eski komutanlarından Michel Aun liderliğindeki ÖYP, Lübnan Hristiyan nüfusuna sesleniyor. ÖYP, 2006'da Hizbullah'la stratejik uzlaşma anlaşması imzaladı.

Demokratik Lübnan Partisi: Demokrat Parti, son dönem Dürzî liderlerden Macit Arslan'ın oğlu Talal Arslan tarafından 2001 Temmuz'unda kuruldu. Farklı mezheplerden laik bir yönetimi bulunan partinin destekçileri ise çoğunlukla Dürziler. 2005 parlamento seçimlerinde Mişel Aun Özgür Vatansever Parti ile birlikte Değişim ve Reform Bloğu kurdu ama başarılı olamadı. DLP, 2000'de meclise girebilmişti.

March 14 Alliance

Al Mustaqbal Party of Hariri represents moderate Sunnites in Lebanon that is secular and westernist. Besides Al Mustaqbal that is supported by the majority of Sunnites there are Islamist Sunnite political parties. These parties except Tawhid Movement made an alliance with Al Mustaqbal. The biggest of Islamist Sunnite parties is party of Lubnan Jamaat Islami of Ihvan origin. Al Mustaqbal Movement which was established in 2003 is the greatest political power in Lebanon. Among the partners of Mustaqbal which is the biggest partner of March 14 Alliance are Progressive Socialist Party (Druze Walid Jumblatt), Lebanese Forces (Phalangist Semir Geagea) and Social Democratic Party (Amin Gemayel).

March 8 Alliance

Amal Movement: Amal that participated in the elections in coalition with Hezbollah and Al Mustaqbal took part in the cabinet of Sinyora with 3 ministers that it withdrew later on with Hezbollah.

Free Patriotic Movement: It was established as a secular political movement in 2005. It appeals to the Christian population under the leadership of Michel Aoun, ex-commander of Lebanese army. FPM made an agreement of strategic compromise with Hezbollah in 2006.

Lebanese Democratic Party: Democratic Party was established in July 2001 by Talal Arslan, the son of Macid Arslan who is one of the late Druze leaders. Party having a secular administration consisting of members from different sects is mostly supported by the Druze. In 2005 parliamentary elections Michel Aoun established Change and Reform Bloc together with Free Patriotic Movement but failed. LDP could enter the assembly in 2000.

Liberal Arap Partisi: Partinin lideri, önde gelen Sünnî politikacılar­dan Ömer Karami. LAP'ın Trablusşam'ın kuzeyinde ciddi desteği var ve 8 Mart Muhalefet İttifakı'nın ana Sünnî ortağı. Karami, 24 Aralık 1990 ve 7 Mayıs 1992 arasında başbakanlık yaptı. Eylül 2004'de tekrar hükümetin başına geldi ve Refik Hariri'nin öldürülmesinin ardından gelen protestolarla 2005'te istifa etmek zorunda kaldı. Ömer Karami, Beyrut'tan Trablusgarp'a gitmek üzereyken helikopterine yapılan saldırıyla hayatını kaybeden ve 8 sefer başkanlık yapan Reşit Karami'nin kardeşi ve önceki başkan ve bağımsızlık kahramanı Abdülhamit Karami'nin de oğlu.

Birlik Hareketi: Mayıs 2006'da bakanlık ve milletvekilliği yapan Wi'am Vehhap tarafından kuruldu. Lübnan Dağı'ndaki Dürzîler tarafından destekleniyor. 8 Mart Muhalefet İttifakı'nın ortağı. İsrail'in 34 günlük saldırısında Hizbullah'ı destekleyen Vehhap, 2004 Ömer Karami hükümetinde çevre bakanlığı yaptı. İktidarı, özellikle Sosyalist Terakki Partisi'ni ve Amerikan kuklası olmakla suçladığı Velid Canbolat'ı sert şekilde eleştiriyor.

Mişel Süleyman: 1948 doğumlu Mişel Süleyman, 2008'den beri cumhurbaşkanı olarak görev yapmaktadır. 1998 yılında cumhurbaşkanı olan genelkurmay başkanının yerine genelkurmay başkanı oldu. Daha sonra neredeyse Lübnan'da teamül haline gelen genelkurmay başkanlığından cumhurbaşkanlığı makamına geçme kuralına o da uydu ve 2008'de Cumhurbaşkanı oldu.

Nebih Berri: Şii Emel Hareketi'nin lideri. Nebih Berri, Lübnan İçsavaşı'na son veren Taif Antlaşması'nın imzalandığı 1992'den beri Lübnan Meclis Başkanı.

Necip Azmi Mikati: 1955 doğumlu politikacı, milyarder işadamı. 13 Haziran 2011'den beri Lübnan Başbakanı. Nisan 2005 ile Temmuz 2005 yılları arasında Lübnan geçici hükümetinin başbakanı oldu. 25 Ocak 2011 tarihinde Mikati, Kasım 2009'da kurulan geçici Lübnan hükümetinin 12 Ocak 2011'de düşmesinden sonra parlamentoda yapılan görüşmeler sonucunda oy çokluğu ile başbakanlığa aday gösterildi.

Hasan Nasrallah: 1960 doğumlu Seyyid Hasan Nasrallah Hizbullah'ın genel sekreteridir. 1975 yılında Lübnan İçsavaşı sırasında Güney Lübnan'da Şî Emel örgütüne katıldı. Irak'ta Şia eğitimi gördü. 1982 yılında İsrail'in Lübnan'ı işgal etmesinden sonra Hizbullah örgütüne katıldı ve hayatını İsrail'i Lübnan'dan atma amacına adadı. 1992 yılında Abbas El-Musavi'nin İsrail tarafından öldürülmesinden sonra Hizbullah'ın genel sekreteri seçildi. 14 Temmuz 2006 tarihinde

Liberal Arab Party: The leader of the party is the outstanding Sunnite politician Omar Karami. LAP has a considerable support in the north of Tripoli and is the main Sunnite partner of March 8 Alliance of Opposition. Karami held the office of prime minister between December 24, 1990 and May 7, 1992. He took the lead in the government again in September 2004 but he had to resign upon protests occurred after the assassination of Rafiq Hariri. Omar Karami is the brother of Rashid Karami who became president eight times and lost his life as a result of an attack in the way to Tripoli (Libya) from Beirut by helicopter and the son of Abdal Hamid Karami who was the previous president and hero of independence.

Lebanese Unification Movement: It was established by Wiam Wahhab who was minister and member of parliament in May 2006. It is supported by the Druze in Lebanon Mountain. Partner of March 8 Alliance. Wahhab aged 44 who gave support to Hezbollah during the 34-day attack of Israel ran ministry of environment in 2004 cabinet of Omar Karami. He criticizes severely the government and especially Progressive Socialist Party as well as Walid Jumblatt that he blames to be an American muppet.

Michel Suleiman: Born in 1948 Michel Suleiman has been running the presidency since 2008. He became the chief of general staff in 1998 replacing ex-chief who became the new president. He too became president in 2008 by obeying the rule of transfer to presidency from the office of commandr-in-chief that almost turned to a tradition.

Nabih Berri: Leader of Shiite Amal Movement. He is president of the Lebanese assembly since 1992 when Taif Agreement was signed, ending Lebanese civil war.

Najib Mikati: Born in 1955, politician, a billionaire businessman. He is prime minister of Lebanon since the date of June 13, 2011. Prime minister of interim cabinet formed between April and July 2005. In January 25, 2011 Mikati was nominated as a candidate for prime ministry by majority of votes in the consequence of meetings held in the parliament after fall of interim cabinet in January 12, 2011; the cabinet had been established in November 2009.

Hasan Nasrallah: Born in 1960, secretary general of Hezbollah. He joined the Shiite Amal organization in the southern Lebanon during 1975 civil war of Lebanon. He got Shiite education in Iraq. He joined Hezbollah after Israeli occupation of Lebanon in 1982 and dedicated his life to removal of Israel from Lebanon. In 1992 following the killing of Abbas Al Mosawi by Israel he was elected secretary general of Hezbollah. Nasrallah gained reputation in the region during Israeli-

2006 İsrail-Lübnan Krizi sırasında Hasan Nasrallah bölgede ün kazandı. Hasan Nasrallah, “Hariri suikastini Suriye-Hizbullah yaptı” suçlamasından yara aldı. Ancak Güvenlik Konseyi kararıyla Lübnan’dan ayrılan Suriye ordusundan sonra ülkedeki en güçlü silahlı kuvvetin lideri oldu. Ardından İsrail Lübnan’a saldırdı. 33 gün süren İsrail saldırısı bariz bir başarısızlıkla sonuçlandı. Suriye’de çıkan içsavaştan önce Sedir Devrimi adıyla Lübnan’da birtakım karışıklıklar olmasına rağmen, politik aktörlerin geçmişten aldıkları ders sebebiyle basiretle davranması içsavaşa izin vermedi. Hasan Nasrallah Suriye’deki içsavaşın Lübnan’a yansımalarından çekinmekle beraber İsrail’in 2012 Gazze saldırısı sonrası Hamas’la barış girişimleri başlatmasını dikkatle izlemektedir. Zira Suriye-Hamas-Hizbullah-İran birlikteliği bozulmuştur. Hamas Ortadoğu’da yeni oluşmaya başlayan Mısır-Katar-Türkiye ortaklığına kaymaktadır. Hamas’ın bu yeni tutumu Hizbullah’ın Suriye’yle daha yakın işbirliği ihtiyacını doğurmaktadır. Bu yüzden Hizbullah’ın Şam rejimine sonuna kadar destek vermesi sürpriz olmayacaktır

Saad Hariri: 14 Şubat 2005’te suikaste kurban giden Lübnan Eski Başbakanı Refik Hariri’nin oğlu Saad Hariri 1970 doğumludur. Hariri ailesinin Suudi Arabistan merkezli olarak kurmuş olduğu dev Oger grubunun sahibidir. Georgetown Üniversitesi’nde işletmecilik okumuştur ve 1996’dan günümüze Oger grubunun başındadır. Babasının fiilî idaresi suikast olayına kadar sürmüştür. Bu dönemde Oger grubu satışları 3.15 milyar dolara varan bir inşaat, telekomünikasyon, medya devi haline gelmiştir. Babasının suikaste kurban gitmesinden sonra Lübnan’da özellikle Suriye işgal ve nüfuzuna karşı gelişen yeni ortamda Lübnan’a dönmüş ve ülke siyasetinde de aktif rol oynamaya başlamıştır. Reform yanlısı, yolsuzluklarla mücadele eksenli, Hizbullah’ın silahsızlandırılması ve İsrail birliklerinin işgal ettikleri Lübnan topraklarından çekilmesi taraftarı ve Suriye’nin ülkenin iç politikasındaki etkisine karşı

Lebanon crisis in July 14, 2006. He suffered from the accusation “Hariri was assassinated by Syrian Hezbollah”. However, he became leader of the most powerful armed forces in the country after the Syrian army retreated from Lebanon by the decision of Security Council. After that Israel attacked Lebanon. Israeli attack lasting for 33 days failed explicitly. Despite the fact that there were certain unrest under the name of Cedar Revolution before the civil war in Syria, discreet attitude of political actors who got lessons from the past prevented a civil war. Although Hassan Nasrallah was anxious about spluttering of the civil war in Syria to Lebanon, he watched carefully Israel’s attempts for peace with Hamas after its 2012 Gaza attack because cooperation of Syria, Hamas, Hezbollah and Iran had been broken. Hamas shifted into a newly emerged cooperation of Egypt-Qatar-Turkey in the middle east. Hamas’ new attitude causes Hezbollah to cooperate more closely with Syria. Therefore, ultimate support of Hezbollah to Damascus regime will not be a surprise.

Saad Hariri: born in 1970, son of ex-prime minister of Lebanon, Rafiq Hariri who was assassinated in February 14, 2005. Owner of giant Oger Group which was established by Hariri family and based in Saudi Arabia. He graduated from department of administration at the University of Georgetown and has been the boss of Oger Group from 1996 until today. Actual administration of his father continued until the assassination. During this period Oger Group became a giant company with a sale of about 3.15 billion dollars in the fields of construction, telecommunication and media. After the assassination of his father he returned to Lebanon in a new environment developing especially against the Syrian occupation and influence and began to play an active role in country politics. He entered the Lebanese parliament as a member who is pro-reform, a fighter against corruption, in favor of disarmament of Hezbollah and retreatment of Israeli troops from Lebanese lands they occupied, and opponent to Syrian influence in internal affairs of the country. Though

Bugün Lübnan’daki çok parçalı yapı içerisinde Mişel Süleyman, Nebih Berri, Necip Azmi Mikati, Hasan Nasrallah, Saad Hariri, Velid Canbolat, Emin Cemayel, Mişel Aun ve Samir Caca gibi isimler öne çıkmaktadır.

UHİM heyeti Beyrut’ta Hizbullah’ın merkezini ziyaret etti.
UHİM committee paid a visit to the center of Hezbollah in Beirut.

Within the fragmented structure of Lebanon today some personalities become prominent such as Michel Suleiman, Nabih Berri, Najib Mikati, Hassan Nasrallah, Saad Hariri, Walid Jumblatt, Amin Gemayel, Michel Aoun and Samir Geagea.

bir çizgide Lübnan Parlamentosu'na girmiştir. Ülkenin başbakan adayları arasında gösterilmekle birlikte, önceliğini Lübnan Cumhurbaşkanı Emil Lahud'un, Suriye'ye bağımlı olduğu gerekçesiyle görevden alınmasına vermiş, Lahud'un cumhurbaşkanlığı altında başbakanlık yapmayacağını dile getirmiştir.

Velid Canbulat: 1949 doğumlu Velid Canbulat Lübnan siyasî arenasında yaklaşık 40 yıldır yer alan bir kişidir. Sosyalist Terakki Partisi "PSP" Genel Başkanı olan Canbulat, Dürzî topluluğunun en tanınmış lideridir. Anne tarafından tanınmış Arap ittihatçılardan Emir Şekib Arslan'ın torunudur. Beyrut Amerikan Üniversitesi Siyasal Bilimler bölümünden mezun olmuştur. Eskiden Suriye yandaşı olan Canbulat, Hafız Esed'in 2000'de ölümünden sonra Suriye'nin Lübnan'daki nüfuzundan vazgeçmesi yönünde bir siyaset izledi. Bu görüşüyle Emil Lahud ve Hizbullah'tan ayrıldı. Canbulat hem Dürzîlerin hem de diğer dinî azınlıkların desteğini almayı başaran saygın bir liderdir.

Emin Cemayel: 1942 doğumlu Emin Cemayel 1982-1988 yılları arasında cumhurbaşkanı olarak görev yaptı. Sağcı Falanjist Parti'nin lideri Piyer Cemayel'in oğludur. 1970'te milletvekili seçildi. 21 Eylül 1982'de, bir ay önce cumhurbaşkanlığına seçilen ama göreve başlamadan öldürülen kardeşi Beşir Cemayel'in yerine cumhurbaşkanı seçildi. Sağcı Falanjist Parti'nin adayı olarak seçilen Emin Cemayel kardeşi Beşir'e göre daha ılımlı bir politikacıdır. Görevde iken Suriye ile uyumlu bir siyaset izledi. Suriye de Şii ve Dürzî grupların muhalefetine karşı onu destekledi. 1988'de görev süresi dolunca cumhurbaşkanlığından ayrıldı. 2000 yılında Lübnan'a geri döndü. Suriye'nin kuklası olarak nitelendirdiği cumhurbaşkanı Emil Lahud'a karşı muhalefeti örgütlemeye girişti. Kataib Partisi'nin liderliğini kazanamayınca yeni bir parti kurdu.

2003 yılında Irak ile ABD arasında arabuluculuk girişimlerinde bulundu. Refik Hariri suikastinden sonra ortaya çıkan siyasî ortamda (Sedir Devrimi) tekrar Kataib Partisi'ne katıldı. Aralık 2006'da oğlu Piyer Cemayel'in suikastte öldürülmesi nedeniyle Suriye'yi suçladı.

Mişel Aun: Marunî Hristiyanlarından General Aun, Lübnan'ın içsavaşının son iki senesinde başbakanlık ve Hristiyan askerî hükümetinin de başkanlığını yaptı. Mişel Aun, Batı desteğindeki Lübnan'daki 14 Mart grubu başkanı Saad Hariri'nin bir önceki seçimlerde başarılı olması için Suudi Arabistan'ın 1 milyar 200 milyon dolar para harcadığını fakat başarılı olamadığını söyledi. Hizbullah hareketini Lübnan toplumunun bir parçası olarak tanımlayıp bu hareketi savunmanın Lübnan'ı savunmakla eşit olduğunu vurguladı.

Lübnan parlamentosundaki Değişim ve Reform Fraksiyonu

nominated as a candidate for prime ministry, he gave priority to removal of Emile Lahoud, ex-president of Lebanon, from office on the grounds that Lahoud was dependent on Syria and stated that he would not be serving as a prime minister under the presidency of Emile Lahoud.

Walid Jumblatt: Born in 1949, active in Lebanese politics for about 40 years. President of Progressive Socialist Party (PSP), the most known leader of the Druze community. From mother side he is the grandson of Amir Shekib Arslan, a well-known Arab jurisprudent. He graduated from department of political science at American University of Beirut. As a proponent of Syria before, Jumblatt adopted a policy after death of Hafez Asad in 2000 in a way that Syria give up its influence over Lebanon. With this view, he drifted apart from Emile Lahoud and Hezbollah. Jumblatt is a respected leader that succeeded to take support both of the Druze and other religious minorities.

Amin Gemayel: born in 1942, president between 1982 and 1988; son of Pierre Gemayel, the leader of rightist Phalangist Party. He was elected member of parliament in 1970. In September 21, 1982 was elected president in lieu of his brother Beshir Gemayel who was elected president one month ago but killed before he came to the office. Elected as the candidate of rightist Phalangist Party Amin Gemayel is a more moderate politician compared to his brother Beshir. While in the office he conducted a compromising policy with Syria. Syria supported him in return against opposition of Shiite and Druze groups. When his term of office ran out in 1988 he left the presidency. He went back to Lebanon in 2000. He attempted to organize opposition against the president Emile Lahoud that he described as Syrian muppet. He established a new party upon his failure to take leadership of Kataeb Party.

In 2003 he attempted to mediate between Iraq and the USA. In the political atmosphere emerged following the Hariri assassination (Cedar Revolution) joined Kataeb Party again. He accused Syria of assassination of his son Pierre Gemayel in December 2006.

Michel Aoun: General Aoun, a Maroonite Christian, ran the office of prime minister and presidency of Christian military government during the last two years of civil war. Michel Aoun expressed that Saudi Arabia spent 1.2 billion dollars for Saad Hariri -who was chief of March 14 Alliance under western support in Lebanon- to win the previous elections but they could not be successful. Identifying Hezbollah Movement as a part of Lebanese society he emphasized that defending this movement is equal to defending Lebanon.

Michel Aoun, the chairman of Change and Reform Fraction in the Lebanese Parliament said in a statement "Some aims at describing the National Liberal

Başkanı Mişel Aun, yaptığı bir konuşmada, “Kimileri Lübnan Ulusal Özgür Akımını şer eksenli olarak tanıtmaya çalışıyorlar. Çünkü ‘33 Gün’ savaş sırasında Hizbullah’ın yanında yer almıştı. Ama gerçek şu ki, bu grup Hizbullah’ın yanında değil, Lübnan’ın yanında yer aldı. Çünkü Hizbullah Lübnan toplumunun bir parçasıdır. Lübnan’ın her parçasına yapılan saldırı da bu ülkenin tamamına yapılmış demektir.” dedi.

Hizbullah-Aun İttifakı: Bu azınlıklar ittifakının iki hamisinden birisinin Mehdi, diğerinin de Mesih olduğu söylenmiştir.

Lübnan Müftüsü Muhammed Reşid Kabbani: Lübnan Sünnî Müftüsü Muhammed Reşid Kabbani, Hizbullah’ı İsrail’e direniş için kullanılması gereken silahları Beyrut’u işgal etmek ve rehlin almak için kullanmakla suçladı.

Sayda’da Kudüs Mescidi İmamı Şeyh Mahir Hammud, Kabbani’ye açıkça meydan okudu: “Fitneyi ve İslam ve Müslümanların kahramanı Seyyid Hasan Nasrullah’a uzanan ihaneti reddeden Sayda ulemasını tebrik ediyoruz.” dedi. Şeyh Hammud, Hizbullah’ın direnişini, “Hz. Ömer’in, Hz. Selahaddin Eyyubi’nin direnişi” olarak niteledi. Lübnan müftüsü Kabbani’ye sert eleştiriler getiren Hammud: “Oraya 1989’da müftü olarak getirildiğinde Müslüman âlimlerden bir istişare kurulu oluşturmuştun. İstişare ile karar veriyordun. Sonra aklı da dini de olmayan biri geldi ve bu istişare kurulumu kaldırdı. Sen bunun kim olduğunu biliyorsun. Şu anda sadece tek taraflı duyuyorsun ve ona göre karar veriyorsun. Tek gözünle bakıyorsun”, diyerek şiddetli bir tepki gösterdi. Müftü Kabbani, dini bir lider olmasına rağmen politik alanda da faal bir kişidir. Kendisine biçtiği rol Müslümanların arasındaki ayrılıkları gidermektir. Ancak, müftülük makamının verdiği güçle siyasî alanda birleştirici olma rolünü yeterince yerine getirememektedir.

Semir Caca: Lübnan Güçleri Partisi Lideri Semir Caca şiddeti bir siyaset aracı olarak kullanan militan kökenli bir siyasetçidir. Önceleri silahlı kanadı da olan Marunî ağırlıklı Hristiyan partisi ve 14 Mart İttifakı’nın en büyük Hristiyan ortağı. Lübnan Güçleri, Hristiyan/Falanjist milisler olarak, 1976’da Camille Chamoun ve Piyer Cemayel tarafından kuruldu. Caca, 1980’lerin başlarından bu milisleri yönetti. 1982’de Sabra ve Şatilla mülteci kamplarında binlerce Filistinlinin öldürülmesinden sorumlu. Suriye karşıtlığıyla bilinen Caca, 3 siyasî rakibinin öldürülmesinden ve bir bakana suikast girişiminden suçlu bulunarak 4 kez ömür boyu hapis cezasına çarptırılmıştı. 2005’te Hariri’nin suikastinin ardından yasal bir parti lideri olarak geri döndü. Seçimlerinin ardından, Caca’nın salıverilmesini sağlayacak af 2009’da parlamentodan geçirildi. Cezaevinde 11 yıl geçiren Caca’nın serbest bırakılmasına dair kararın onaylanmasından sonra, Hristiyan nüfusun yaşadığı Beyrut sokaklarında halk, sevincini havaya ateş açarak gösterdi.

Movement of Lebanon as evil axis because it sided with Hezbollah during the 33-day war. But the fact is that this group took sides not with Hezbollah but Lebanon since Hezbollah is a part of Lebanese society. An attack attempted to any part of this country means an attempt to all of the country.”

Hezbollah-Aoun Alliance: It is said that there are two protectors of the alliance of minorities; one is Mahdi and the other is Massiah.

Mohammad Rashid Kabbani: Sunnite mufti of Lebanon accused Hezbollah of using arms in occupying and taking Beirut hostage instead of using in the struggle against Israel.

In Saida, Imam of Jerusalem Masjid Sheikh Mahir Hammud challenged openly to Kabbani saying “We congratulate the scholars of Saida rejecting the fitnah and the betrayal extending to Sayid Hassan Nasrallah, the hero of Islam and Muslims.” Sheikh Hammud described resistance of Hezbollah as “resistances of Omar and Salahudin Ayyubi”. Criticizing severely Kabbani, the mufti of Lebanon, Hammud displayed a harsh reaction saying “You had formed an advisory council consisting of Muslim scholars when you had been appointed there in 1989. You made decisions through consultation. Later on, someone who was deprived of both reason and religion came and abolished this council. You know who it was. At the moment you see the things unilaterally and make decision accordingly. You look with only one of your eyes.” Mufti Kabbani is an active political personality despite he is a religious leader. The role he assigned to himself is to remove disparities among Muslims. However, he cannot conduct sufficiently the duty of being a unifying element in the political sphere with the authority granted to him by his office.

Samir Geagea: the leader of Lebanese Forces Party, politician of militant origin. He considers violence as a political instrument. The biggest Christian partner of March 14 Alliance and the Maroonite-dominated Christian party of which an armed wing was available once. Lebanese Forces was established as Christian/Phalangist militias by Camille Chamoun and Pierre Gemayel in 1976. Geagea governed these militias from the beginning of 1980s. Responsible for killing of thousands of Palestinians in refugee camps of Sabra and Shatilla in 1982. Known as an opponent of Syria, Geagea was convicted to lifetime imprisonment 4 times with the accusation of killing of his 3 political rivals and attempting assassination towards a minister. He returned as a leader of a legal party after Hariri assassination in 2005. After the elections, amnesty which would grant freedom to Geagea was passed from the parliament in 2009. After the decision was confirmed related to release of Geagea who spent 11 years in the prison, people on the streets where Christian population live crowded over by firing guns into the air.

sonuç

conclusion

- Demografik yapısında değişen dengelerin tam olarak tesbit edilebilmesi için Lübnan'da yeni ve sağlıklı bir nüfus sayımı yapılmalıdır.
- Parçalı nüfus yapısının ayrıştırıcı değil birleştirici yönü önplana çıkartılmalıdır.
- Siyasî yapı etnisite ya da farklı dinî yapılara göre değil, Lübnanlılık üzerine bina edilmelidir. Çevre ülkelerle, özellikle Arap ülkeleri ve Türkiye ile yakınlaşma ve entegrasyon sağlanmalı, farklı alanlarda işbirliğine gidilmelidir.
- Lübnan'ı diğer ülkelerin (ABD, Fransa, İsrail, İran, Suriye ve Suudi Arabistan) politik çıkarlarına alet eden dış etkilerden arındıracak Lübnanlılık bilincine dayalı ortak bir siyaset geliştirilmelidir.
- Yarı yüzyıla dayanan Filistin kampları yeniden dizayn edilmeli, kamplardaki yaşam şartları iyileştirilmeli ve hukukî bir statüye kavuşturulmalıdır.
- Lübnan'ın güvenliğinin İsrail'in saldırgan politikaları ile sürekli tehdit edildiği dikkate alınmalı ve Lübnan'da yaşanan siyasî gelişmeler bu perspektiften ele alınmalıdır.
- Türkiye Lübnan'daki bütün unsurlarla ilişki kurmalı ve önceliği Şîî-Sünnî ilişkilerinin güçlendirilmesine vermelidir.
- Türkiyeli akademisyenlerin, Lübnan'da sosyal bilimler alanında eğitim veren lisans ve lisans üzeri akademik kurumlarda görev almaları sağlanmalıdır.
- Akademik çalışmalarda bulunmak üzere Lübnan'dan Türkiye'ye öğrenci getirilmeli ve bu yapılırken Lübnan'daki siyasî yapı dikkate alınmalıdır.
- 1982 yılında, İsrail'in zemin hazırladığı ve Hristiyan Falanjistler tarafından gerçekleştirilen, savaşa dahil olmayan binlerce masum sivilin hayatını kaybettiği Sabra ve Şatilla Katliamı'yla ilgili uluslararası hukukta hesap sorulmalıdır.
- A census has to be conducted in a healthy way in Lebanon in order to assess changes in the balance of the demographic structure.
- Instead of separating aspect, unifying aspect of the fragmented structure of population should be brought to forefront.
- Political structure should be based on "being Lebanese", not ethnicity or different religious formations. Integration with neighboring countries, especially Arab countries and Turkey, should be ensured and cooperation in various fields should be carried out.
- Mutual politics should be developed which is based on the consciousness of being Lebanese, purifying Lebanon from foreign influences that abuse it for the benefit of other countries (USA, France, Israel, Iran, Syria and Saudi Arabia).
- Palestinian camps existing for half a century should be given legal status and redesigned, living conditions in the camps should be improved.
- Continuous threat over the security of Lebanon by Israel's offensive policies should be paid attention and political developments should be considered from this perspective.
- Turkey should establish contacts with all kind of elements in Lebanon and give priority to strengthening Shiite-Sunni relations.
- Scholars from Turkey should be provided the possibility to work at academic institutions that give education at BA and MA levels in the field of social sciences.
- Students from Lebanon to study academic works should be brought to Turkey and political structure of Lebanon should be taken into consideration while arranging this.
- International law should call to account the agents of Sabra and Shatilla massacres that Israel paved the way for and were realized by Christian Phalangists, and that thousands of innocent civilians standing out of the war lost their lives in.

